

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్నపట్టణము 1914 సం॥ జూన్ నెల 25 వ తేది గురువారము.
ఆనందనామ సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ద్విత్తమి ౨

No. 74
సంచిక ౭౪

శ్రీమదాంధ్రవచన మహాభాగవతము.

మే మిదివఱకే పటములను జేర్చి మృదుమధురతైలిని శ్రీమద్రామాయణమును ప్రకటించుచున్నారమని వినియుందురు. అది ఇప్పటికి సంపూర్ణమాయెను. అప్రకారముననే సాంస్కృతికమునందు వ్యాసస్తోత్రమైన శ్రీభాగవతమును మిక్కిలి తేటగా నీటుగులుకుతైలిని ముద్రించుచున్నారము. ఇందు ప్రథమము, తిలకము, మునిభావప్రకాశిక వీరరాఘవీయము అనేది వ్యాఖ్యలయందుగల విశేషాంశములను ఆయాస్థలములందుఁ జేర్చించియున్నారము. ఈ గ్రంథమును క్రాన్ రి పేజీల చిన్నపై జన గట్టిగానుండు కాగితములపై నచ్చొల్పించుచున్నారము. భాగవతోత్థములందఱును ఆదరాతిశయమును జూపి కాలవిలంబమును జేయక చందాదారులుగాఁ జేరి మాకుత్సాహము గలిగింతురని యుద్విఘ్నరూపియైనాము.

శ్రీభాగవతము వచనము ప్రథమభాగము, కాలిక్తుండు ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు. చందాదారులకు ౧౦౦ ద్వితీయభాగము, తృతీయ, చతుర్థస్కంధములచేరి ౧౦౦ తృతీయభాగము ౧౦౦ శాశ్వతపుచందాదారులకు తపాలాఖర్చులుచేరి పై వెలలకు పంపబడును.

ఈ ప్రకరణము-కంకంటి పాపరాజప్రణీతము దశసరికాగితములు కాలిక్తుండు ౧౦౦ డిబ్బో మిక్కిలి దశసరికాగితములు గిల్లుపేరు ౨౦౦ శ్రీకృష్ణకణ్ణామృతము-మూడవశ్వాసములు, ఆంధ్రటికాతాత్పర్యవేత్తాములతోను ఆంధ్రపద్యములతోను, కాలిక్తుండు గిల్లుపేరు ౧౦౦ అమరకోశము-త్రికాండము సటీకము, ఇంగ్లీషు అర్థముతో ౧౦౦ ఆంధ్రవిఘ్నంతులయము- (ఆంధ్రనామసంగ్రహము ఆంధ్రనామశేషము సాంబనిఘంతువు) సటీకము, దశసరికాగితములు; కాలిక్తుండు ౦౧౨౦ ఆంధ్రవ్యాకరణసంగ్రహము-దశసరికాగితములు ౦౬౦ గణేంద్రమోక్షణము-సటీకా తాత్పర్యము, కాలిక్తుండు ౦౮౦ రుక్మిణీకల్యాణము-సటీకాతాత్పర్యము, కాలిక్తుండు ౦౮౦. ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో, ఆనందాచెన్, మద్రాసు.

దిన పత్రిక

—(౧)—

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.
6 మాసములకు రూ. 6-4-0.
3 మాసములకు రూ. 3-4-0.
1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

క ఫత్రికయం దీక్రింది విషయము లుండును.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రోదేశాభ్యుదయమునకు సాధనభూతములైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు, విద్యావ్యాపనము, వ్యవసాయవాణిజ్యవ్యవస్థలు, భాషాభివృద్ధిమొదలగు సకలోద్యమము లీపత్రికయందు ప్రత్యక్ష విధమున విపులముగ విమర్శింపబడును.

వార్తా వళి.

ఆంధ్రోదేశవార్తలు, పరరాష్ట్రవార్తలు, విదేశీవార్తలు, మొదలగు సమస్తవార్తలను సకాలమున సంగ్రహముగఁ బ్రచురింపబడును. ఆంగ్లపత్రికాపేక్ష లేకయే సమస్తవార్తలను వెంటనేదీనియందు జదువుటకు వీలుండును. ఆంధ్రోదేశవార్తావళిని సమకూర్చుటకై ప్రత్యేక ప్రతినిధు లేర్పాటు చేయబడుదురు.

చిత్ర పటములు.

ప్రసిద్ధపురుషులయొక్కయు విషయములయొక్కయు స్థలములయొక్కయు చిత్రపటములును, చమత్కారచిత్రపటములును జనరంజకముగ ముద్రింపబడుచుండును.

రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు.

నిరంకుశాధికారమును తగ్గించుటకును ప్రజాతంత్రమును వృద్ధిచేయుటకును సాధనభూతములైన గ్రామవ్యవస్థలు, స్థానికపరిపాలనావ్యవస్థలు, రాష్ట్రీయవ్యవస్థలు, సార్వభౌమికపాలనావ్యవస్థలు, శాసనసభాసభల వ్యవహారములు నుచితరీతిని స్వతంత్రవిధమున దీనియందు జర్పింపబడును.

మత సాంఘిక చర్యలు.

జాతిమతపక్ష పాతమునుబాసక సకలమతావలంబులును, అన్నిజాతులవారసు, భిన్నాభిప్రాయములను గలవారను నభివృద్ధినిబొందుటకుదగిన యుదారభావములును నాదర్శములును నిష్పక్షపాతబుద్ధితో వ్యక్తీకరింపబడును.

ప్రశ్నోత్తరములు.

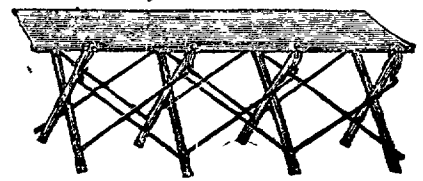
జనములైన క్రొత్త ప్రాకృతికములు, యములు, క్రొత్త చట్టములు, సంబంధించిన ముఖ్యాంశములును విరళముగా దెలుపబడుచుండు.

యాత్రా వాణిజ్యములు.

వ్యాపారము, పరపతి సంఘములు, వానివలన గలుగులాభములు బహుధరలు మొదలగు విషయములు విశిష్టముగా దెలుపబడును.

గ్రామ వ్యవస్థలు.

గ్రామము సుఖిస్థితి కనసరమైన గ్రామపరిపాలనము, పంచాయితీసభలు, పరపతిసంఘములు, గ్రామపారిశుధ్యము, వైద్యసహాయము, విద్యావ్యాపనము మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును.

ఇండియన్ క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపుకాట్ మంచము 1000 పావుల బరువును భరించగలగ. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 8 అంగుళముల ఛైటు.

మంచము ధర 9-8-0 మంచము మడిచిపెట్టు సంచి 2-0-0 దోమతెర 5-12-0 దోమతెర కర్రలు 2-0-0

ఈ సామాను అన్నింటితో పూర్ణధర 18-8-0.

లాడను ప్రేసింగు కంపెనీ,

37/38 రత్నబజారుపిట్టి, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO.,

37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

గ్రంథ ప్రచురణములు.

ఆంధ్రభాషయందు ప్రచురింపబడు ముఖ్య గ్రంథములు పండితులచే జక్కగా విమర్శింపబడి భాషాభ్యుదయమునకును జ్ఞానాభివృద్ధికిని దగినసాధనములు సూచింపబడును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలమెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్లి బావును. పాచ్ఛపుమెప్పుల బారదోలును. పొట్లపోగొట్టును వనమూలికలచే హింబూదేశమును తయారుచేయబడు మంచుమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచికొనిన మోసము, అలగడు.

గుంటూరు జిల్లా సంఘమునకు సంచార కార్యదర్శి కావలెను.

23వ గుంటూరు మండల సభవారి తీర్మానము ప్రకారము సరించి గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారిక సంచార కార్యదర్శిని వెంటనే యేర్పరచుటకు చుట్టించినారు. స్వల్ప వేతనము మీద దేశేశేవ చేయించువారలవారు లిమిటర ఫీసులను వెంటనే బంపవలెను. దాఖలునారు లాంగ్వేజు భాషయందు గాంధీ భాషయందును కొనిసాగితి కలవారై యుండవలయును. సంచారము చేయుటకు కేహ ద్వారా ముందవలెను. పరిక్షలలో గృతాధ్యయన క్రమములను గోనాలపెట్టడం గోకారి దేశేశేవ సమాజమునంద్యవము బొందిన, లెలుగువారికి నెలకు రు500 ఇయ్యవలెను. పిరియలు దామెంతి వేసముకు జేరునది వారినివరకు కేశేశలో చేసినప్ప, వయస్సు, విద్యాస్థితి వివరముగ వ్రాయవలయును.

విజయూరి భావనాచార్యులు.
గుంటూరు

మా మడతమంచములమీద సుఖముగా నిద్రపోవలసినది.

ప్రయాణము మీద పోయినను, ఎ చ్చట వైనను హాయిఅయిన నిద్ర దీనిమీదపట్టగలదు దీని ననేకమంది వాడుచున్నారు. దేశ సంచారము చేయుమందు ఆఫీసులు విద్యార్థులు, దీనిని గూర్చి కొప్పుగా వ్రాశించియున్నారు ఇది అమెరికా దేశమందు చేయబడినది. 6 1/2 అడుగులు పొడుగు, 2 అడుగులు వెడల్పు. మడిచినప్పుడు 15 పౌనులకు మించనిపాళ్ళుగా కట్టుకొని చేతపట్టుకొని పోవచ్చును. ఒక చిన్న బాలుడయినను దీనిని తీసి మడచవచ్చును. ధర మంచిము 1-కి రు. 10-0-0 రోమలై సామాను 2 0-0. వెయ్యిపౌనుల బరువును ఈమంచముమీద వేసినను సులభముగా భరించగలదు. అద్దె పంపునపుడు రు 5-0-0. అవ్వార్డుగా పంపవలయును.

చిరునామా:— బాదర్ అండు యూనస్ బదర్పు, వాచ్ అండు క్లాక్ ఇంపోర్టర్సు, మదరాసు.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును. కండ్లకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు చాల్చుకుండుటకు. వెండ్రుకలు మనువులైనను మనోహరముగా నుండుటకు. సువాసన గలిగి యుండును. వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము. తప్పక కొనుటల యుక్తము

ఇది మనోహర శ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీ డల్లు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, నిశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరల మోహలావణ్యము లకు ప్రాపగు కురులచు మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఒకసారి పరికిలించిన నిజము తెలియగొడు. అమృతాంజనము డిప్లో, 108, ప్రేరికొడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీర్ బీర్, మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డె సులు వ గ.యి రా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గాని తేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారుల, వారపత్రిక చందాదారులలో వాసినయెడల చాలసలుపుగా నుండుటయేగాక నాటికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

కొందఱు విలేఖకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జిలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపి దురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

[ఆం. ప. సం.]

భవిష్యత్. క్రయం రు 2. జన్మ పత్రికా.

తమ బిడ్డల జనన కవచ్చరము, మాన, తిథి, వార, జననకాలముల జక్కగా వ్రాసిపంపినయెడల మేమిచ్చుట జననకాలమును నిరపరచుకొని జనన కుండలి - అంత కుండలి మహాదళ మొదలగునవి చేర్చి శిశువునకు జన్మక్షత్రోష్, బాలారిష్ట, దోషము మొదలగునవి యుండినంత తత్పరిహారమై శాంతి ధానాలంజేయుక్రముమున్న, మాతాపితృారిష్టమును విచారించి శిశువునకు నిక ముందు నిర్ణయ సంకల్పములలో. నిట్టిగండములకలె గాగల విషయమును శిశువుయొక్క, ఆయు వ్యవస్థానా శిష్యయమునుసహ విశదముగా వ్రాసి జన్మపత్రికను సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము. ఈ మహాయంత్రము నొక వెండితాయితో జేర్చి భద్ర పరిచి బిడ్డలకుం గట్టినచో ౧౨ సంవత్సరముల వరకు రాగభి బాలారిష్టము ఖండితముగా పరిహారము గాగలదు. మరియు నీయంత్రము బిడ్డలచే నిత్రీలకు కట్టినచో సం దీగము లేక సంతానము కలుగును, పరిక్ష చేసి చూడుడు. బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపత్రిక వెల రు. 2

విలాసం:— పి. హెచ్. ఎ. సిద్ధాంతలు. హరపానహల్లి (జిల్లా బల్సారి)

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు గ్రంథములు.

- 1. మాధవనిదానము:— సకలరోగములను గుర్తించుటకు వైద్యులకు మిగుల సుపయోక్తముగ గ్రంథము. వెల 8-0-0
- 2. పథ్యాపథ్యము:— ప్రతిరోగమునకును పథ్యములను అపథ్యములను అగు వస్త్రపులను బోధించును.

వెల చందాదారులకు 0-12-0 ఇతరులకు 1-0-0

- 3. ఆయుర్వేద పరిభాష:— మందుల జేయుటకును వాని లోగిల వస్తువుల భేదములఁ దెలిసికొనుటకును వాని తూనికల స్థియించుటకును ఉపయోగించు నిట్టిగ్రంథ మిది వరకు లేదు. వెల చందాదారులకు 1-2-0 ఇతరులకు 1-8-0

- 4. అగస్త్యవైద్యము:— దక్షిణదేశపు వైద్యసాంప్రదాయములఁ దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

- 5. వస్త్రీకర్మ:— పిచికారికేయు విధమును దీనివలన జోవువ్యాధులను దెలుపును. చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

- 6. శల్యతంత్రము:— దానినధ్యసించుక్రము, శస్త్రచికిత్స స్వరూపము, మొదలగు వానిం దెలుపును. చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

- 7. ఆయుర్వేదము:— ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాచీనత అందలి భేదములు, మొదలగు వానిని విపులముగ దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

N. B. మాగ్రంథమాలలో ముద్రితము లైనట్టియు కాబోవు నట్టియు, గ్రంథముల నన్నిటిని కొనువారు చందాదారులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారు దరఖాస్తుతో 0-2-0 పంపవలెను. లేదా, వి. పి. తో వసూలుచేయబడును.

ప్రెస్బిటేరియన్ పోస్టేజీకర్లు కొనువారే భరించవలయును.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, ఆయుర్వేదాశ్రమ: హైదరాబాద్, మదరాస్.

కండ్లకు చలువ జేయును.

మెదడుకు బలమిచ్చును.

ఎండవేడిమి చెలియకుండుట కుపాయ మేమి.

అమృతాంశులక తైలము.

ఇది యేమి జేయగలదు.

తలపోట్లను, తలనొప్పులను, మెదడునందలి వేడిమిని, అన్ని విధములగు తలనెప్పులను, నిజముగ అనేకులకు మాన్పినది. విద్యార్థులకు యోచనా పరులకు ప్రాణమిత్రము.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 0-12-0. బుడ్డి 12-కి రు. 8-0-0.

ప్ర్యాకింగుపోస్టేజీ వేరు.

కోరువారికి గ్యులారుకు లుచితము.

వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యులు, ఏ. వి. యస్., ఏ. యమ్. బి., ఆయుర్వేదాశ్రమ మదరాస్.

పెద్దకముగా గోరువారు రెలు స్టేషన్ దెలుపవలెను

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను శాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమునలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడిశంతులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి. కం. ౨ బంబాయి Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi bay.

పోగయోడల రాక పోకలు.

చెన్నపురి నాగార్జునమునం దున్నవి.

1914 సం॥ జూన్ నెల 25 వ తేది

ప్రీతియ పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
కెర్నల్ కీల్స్	లివర్ పూలు	18 జూన్	కలకత్తా	25 జూన్
ఎడ్యూనా	రంగూను	22	రంగూను	26
సి. ఆప్ లింకె	కాకినాడ	23	లండన్	24
రానెస్ థెల్సన్	మైయిట్స్	22	కలకత్తా	27
టీస్తా	నూయార్కు	24	మైయిట్స్	25

రానున్నవి.

ప్రీతియ పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
లీగము	బొంబాయి	24 జూన్	కలకత్తా	28 జూన్
మేరియావలెరి	కలకత్తా	24	ప్రీస్టు	24
నెవలెరియా	లండన్	28	కలకత్తా	29
విరివా	కలకత్తా	28	బొంబాయి	29
మాన్డా	కలకత్తా	29	లండన్	30
సుటిలిజ్	కలకత్తా	30	డెమెరా	1 జూలై
అంకూజి	కలకత్తా	15 జూలై	నేటాల్	15
క్లస్ మసిన్ లూ	క్లస్	1	లండన్	5
గ్రచ్చన్	ప్రెస్టిలియా	5	కలకత్తా	5
కోబ్బాట్	"	5	వేనెస్	"
ప్రీస్టు	కలకత్తా	7	ప్రీస్టు	8
నూమిడియ	ప్రీస్టు	11	రంగూన్	11
జానన్	ప్రెస్టిలియా	15	కలకత్తా	15

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ నిర్ణయ

1914 సం॥ జూన్ నెల 24 వ తేది

ప్రదేశములు.	జూన్ 24 తేది, ఉదయం 8 గంటలలో వాయువీరము అంశము	కడచిన 24 గంటలలో, నిద్రను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.		
		తే. గ్రా.	తే. గ్రా.	గంటలలో 24 గంటలలో	మొత్తము	గ్రా. మొ.
గోపాలపురము	29.886	84.5	77.3	2.05	15.41	6.58
వాల్తేరు	29.548	87.6	75.0	0.94	10.31	6.91
కాకినాడ	29.541	93.8	78.4	0.31	8.46	5.45
బందరు	29.631	96.1	80.1	0.05	5.88	5.68
గుంటూరు	...	98.7	81.3	...	4.64	...
నెల్లూరు	29.666	97.2	83.4	...	3.19	2.21
మద్రాసు	29.708	100.7	82.3	...	2.63	3.22
కడలూరు	29.783	96.9	82.5	...	3.50	2.89
నాగపట్టణము	29.783	96.9	79.6	...	2.12	3.49
కొలంబా	29.828	86.9	76.5	0.09	26.79	27.99
తిరువనంతపురము	29.841	82.6	76.0	0.36	23.19	24.45
కల్కి	29.820	85.5	75.8	1.00	30.94	39.88
కల్కి	29.805	82.0	75.4	1.03	25.48	40.71
మంగళూరు	29.794	81.3	75.3	0.90	27.24	38.44
బొంబాయి	29.718	87.1	80.9	0.24	13.68	15.10
పాదరాబాదు	29.616	98.8	76.2	0.38	4.37	5.43
అనంతపురము	...	98.0	77.5	...	3.34	3.91
బళ్లారి	29.716	97.8	77.2	...	2.11	4.58
కర్నూలు	29.704	97.0	77.1	0.20	3.87	4.03
కడప	29.782	99.8	79.2	...	7.15	4.64
బెంగళూరు	29.769	90.5	66.6	0.67	8.87	8.20
కొడైకనాలు
ఉడకమండలము	22.958	61.0	54.0	0.03	9.91	15.47
కోయంబుత్తూరు	29.766	88.7	72.4	...	1.26	5.57
నెల్లూరు	29.720	98.2	81.0	...	6.12	6.35
నెలము	29.769	95.2	75.8	...	7.38	9.54
తిరుచనాపల్లి	29.789	97.8	80.8	...	2.67	6.14
పుదుకోట	29.744	98.6	81.9	...	5.41	4.63
మధుర	29.744	99.1	80.0	...	4.77	6.13
తిరునల్వేలి	0.83	4.86

బొంబాయిలో వాయుభారము పెచ్చినది. ద్వీప కల్పమునందును, బంగాళాఖాతము పశ్చిమోత్తరమునను, తగ్గినది. నిర్మితిమండియు వాయుభారము తగ్గుట కారణించి, తుపాక్షక్రింద నేర్పడి ఒకన్నాతీరమునకు పోవుచున్నది.

బొంబాయితీరమున వర్షము తగ్గినది. దక్కనులోను, దత్త మండలములలోను గాడ్పులు పడమరనుండి పశ్చిమోత్తరము గా వచ్చుచున్నవి. ఇందులన ద్వీపకల్పము తూర్పున వర్షము కురియుచున్నది. సర్కారులలో రాత్రింబవలు వేడి మి తక్కువగ నేయున్నది. మిగిలిన స్థలములందు గడచిన 24 గంటలలోను మామూలుకంటె హెచ్చుగగలదు. చెన్నపురిలో 101 డిగ్రీలుండినది. కర్నాటమనకు దప్ప మిగిలినచోట్ల వాయువుగా లేమ హెచ్చుగానున్నది. మబ్బులు దట్టముగా పట్టియున్నవి. పడమటితీరమున వర్షము కొద్దిగా కురిసినది మైసూరులోను ఉత్తరప్రాంతములందును చాలబోట్ల వర్షము పడినది. వర్షపవనము బలహీనముచున్నది. తూర్పుతీరమున వర్షము కురియు లక్షణములు హెచ్చుచున్నవి.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్స్

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

మహమ్మదీయులు-రాజకీయములు

జూన్ 24 నుండి గుర్రునామము

ఇరవది నాలుగు పరగణాల మహమ్మదీయ సంఘము యొక్క మూడవసంవత్సర కార్యక్రమ కడచినయాదివారము వారిస్త్రు రహులుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగెను. తత్సభ యందు వారిట్లుపద్యసింది:-

మహాజనులారా! ఈసభ సాపింపబడి మూడుసంవత్సరము లయినది. ఈస్వల్పకాలములో నింత భాగసీయమగు పని చేసినందునకై మిమ్ముల గౌరియాదుచున్నాను. ఇది సర్వహిందూదేశ మహమ్మదీయ సంఘముయొక్క శాఖయగు బంగాళా రాజధాని కనుబంధముగా నున్నది. అయితే యీస్వల్పహిందూదేశ మహమ్మదీయ సంఘముయొక్క చరిత్రయేమిటి? దేశీయ మహాజన సభాధ్యక్షము బయలుదేరినపుడు ప్రముఖుడగు సర్ సయ్యదు ఆహమ్మద్ ఖాన్ గారు చాలకాలమువఱకు మహమ్మదీయులు రాజకీయములందు సంబంధము గల్గించుకొన గూడదని హెచ్చరించిరి. సర్ సయ్యదు ఆహమ్మద్ గారియందు వాకిలి మానము విశేషముగలదు. కాని, మహమ్మదీయుల రాజకీయములు సంబంధించినంతవఱకు వీరిచ్చినమాట చాలహానికమైన దనిచెప్ప సాహించుచున్నాను. ఇప్పుటివలెనే ఆహమ్మద్ గారు రాజకీయములన్న రాజధానిహామన సభిప్రాయము ప్రకటియిండ్డను. అయినను, నింతమాత్రమున హిందవులును, నితరసంఘముల వారును, లేమ రాజకీయాంగోళనమును మారియుండలేదు. దీని ఫలితమేమి? వారెంతవరచేసిరో మనము చూడలేమా? ఇతరు లివిషయమై యెంత గడచింద చేయుచున్నారో మనము వినుట లేదా? హిందవులును, వారితో గలసి పనిచేసిన ఇతరజాతుల వారును రాజకీయము లందు బలవంతులుగను, శక్తివంతులుగను నున్నారు. దీని నెవరు ధిక్కరింప జాలరు. సర్ సయ్యదు ఆహమ్మద్ గారి సలహా ప్రకారము నడచుకొనుటకు బయలు మనమత స్థలు బుదురు దీక్ష తయార్చి గారి సలహా విని దేశీయ మహాసభలో చేరి యుండినచో నిపుడున్న దానికంటె మంచిస్థితికచ్చియుండును. ఈ ప్రకారము చేయుట కిష్టములేనియెడల, లేమరాజకీయములు భేద మైనవి లేచినయెడల, ప్రత్యేకముగానైన నొకసభను స్థాపించుకొని యుండగూడదా? రాజకీయ నిర్మాణమునకు బూతు కొనుట దొరతనము వారికి విరోధముగా పనిచేయుట కా జాలదు. ప్రతివాగరక సంఘమునంగను ప్రజలువారి హక్కులను, ధర్మములను తెలిసికొని యుండవలయును. ఇట్టి హక్కులను తెలుపుటకును, దొరతనమువారి యెడను తోడివారి యెడను గల ధర్మములు సరిగా గ్రహింపజేయుటకును నిట్టిరాజకీయ నిర్మాణము లేర్పడుచున్నవి. మనసంఘము యొక్క దుస్థితిని జూచి మనప్రార్థనలు చేసిన తర్వాత నిపుడైన సవరించు కొనుట మంచిదని మనవెద్దలు గ్రహించిరి. ప్రత్యేకముగా నొక రాజకీయసంఘము నేర్పడుటకు యత్నముని 1900 సంవత్సరమున సర్వహిందూదేశమహమ్మదీయ సభస్థాపించిరి.

మహాజనులారా! రాజకీయములు లేనిదే యేసంఘమును నర్పిల్ల జాలరు. ఇది లేనిదే ప్రాధిప్రాయ మేర్పడ నేరదు. విద్య నభివృద్ధి చేసికొనవలసినదిగాని, రాజకీయములందు ప్రవేశించవలసినది సర్ సయ్యదు ఆహమ్మద్ గారు రుపదేశించిరి. ఇందలి ప్రమాదము స్పష్టముగ గన్పట్టుచున్నది. తగిన ద్రవ్యము లేనిదే విద్యయందభివృద్ధి గాంచుటెట్లు? ఇంతవచ్చు కాలము నని నిర్ణయించు వారెవరు? ఈ సంగతులన్నియు చక్కగా విచారింప దగినది సంఘము కాదా? కాని, సంఘ నిర్మాణము

సరిగా నున్న గాని యీ విషయము లన్నిటిని సంఘము యొ చింపజాలదు. ఎవరు రాజకీయములందు బలవంతులుగ నుండె దరో, ఎవరెక్కువగా శ్రద్ధ వహించెదరో వారెక్కువ భాగములను పొందగలరు. ఇది సర్వసాధారణముగా తెలిసిన విషయము. అట్టిశక్తి సంపాదించని వారి మొఱులు ఆలకింప బడవు. మననాయకులు వెద్దవెద్దగవచ్చు మెంటు ఉద్యోగస్థుల యొద్దకుబోయి వారినిచ్చకములాడియు, వారియిచ్చకములకు సంతోషించియు, నేవియో కొద్దిచోటి భాగములను సంపాదించిన సంఘమునెక్కువ శ్రేయముని తలచుచున్నారు. ఇప్పుటివలె నాగోజులలో నవాబు కిరుదులంత భారముగా నియ్యబడలేదు. ఖాన్ బహద్దూర్ కిరుదులకు మాత్రము తక్కువలేకుండెను. అక్కడైనను నాయకులు జనులతో సన్నిధించి పనిచేసియుండిన కొంతలాభము కలిగియుండును. నాయకులు లేమకు గావలసిన భాగములు సంపాదించు కొనుచుండిరి. ప్రజలు మాత్రము దొరతనమువారి యనుగ్రహమును నమ్మి యుండవలసిన దను నుపదేశముతో సంకల్పితి జెందవలసిన వారైరి. ఇది చాలమంచి యుపదేశమునుటకు సంది యములేదు. పిల్లలు తమకు ఆకలి వేయుచున్నదని చెప్పుకొని సాధారణముగా తలి తండ్రులతో తెలియదు. దొరతనమువారికి మన కష్టములను, లోపములను నివేదించుటకై ఒక ప్రతినిధిసంఘ ముండవలయును. ఇది విధానముగా రాజకీయ సంఘముగా నుండవలయును. ఒక విద్యాభ్యాస విషయ ముననే కాదు మన కష్టములు నివర్తించుకొనుటకై రాజకీయములందు ప్రవేశించవలసి వచ్చును. మహాజనులారా! రాజకీయములను మనము విడువరాదు. మనదేశస్థులలో చాలమంది దేశమునకు నేరచేయుటకు గాక స్వలాభము నిమిత్తమై రాజకీయయోధ్యములందు ప్రవేశించుచున్నారు. టక్కురి వేషములు మానుడు. భేషజము విడువరు. నిష్కృపకులుగను, న్యాయముగను, స్వలాభావేష రహితముగను మనము దేశసేవ చేసినచో రావలసిన ప్రభావాలి రాకమానదు.

పిమ్మట విద్యాభ్యాసవిధి, ఆరోగ్యము, సంఘసంగమరణములుగూర్చి ముచ్చటించి హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము గూర్చి యిట్లు నడిచిరి:-

మహాజనులారా! హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము గూర్చి నేమ విశేషముగా చెప్పనక్కరలేదు లోకజ్ఞానము గలవారికెల్లను ముఖ్యముగా పట్టణములలోని వారికంటె గ్రామములలోని వారికి నీనిప్రయోజనము తెలిసియున్నది. ఈసంఘము కేవల మొకపక్షమువారి నిమిత్తమై స్థాపింపబడినది. ఇతర సంఘములవారు మనకేమియుకై యెప్పుడు పనిచేయుటకు నిలులేకండున యీసంఘము నెలకొల్పబడినది. ఇట్టి శాఖాభిమాన ప్రయత్నములతో నాకభిమానము లేదు. కాలి యట్టియభిమాన మంకునంతకంటె సీతయత్నిములు మానుటకష్టము. కావున, నిట్టిసంఘములతో నిమిత్తము లేకుండ నాయాసంఘముల వెద్దలండలు ప్రయత్నించుట ముఖ్యము. దీనినుండి ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య ప్రశ్న పుట్టుచున్నది. ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము నా కియ్యదును. కాని, మునిసిపల్, సభలయందును, లాల్ బాక్ జిల్లాబోర్డులయందును మహమ్మదీయుల ప్రతినిధు లుండవలయునని నాయభిప్రాయము. ఈ మండలమునందు హిందవులును మహమ్మదీయులును సఖ్యముగ నున్నారని వినుటకు సంతోషించుచున్నాను. ఇచ్చట చాలమంది విద్యారంతులు లేకుండుట దీనికి గాఢమై యుండవచ్చును. సాధారణముగా నీ లెగాదాలు ఉద్యోగముల విషయమున వచ్చును. ఉద్యోగశాలవారిలోను చదువునచ్చినవారుండునపు డిట్టికలహములు బయలుదేరును. ఇదిగాక మహారు ఆవులను చింపు నాచారమునలనను నీవిరోధములు పుట్టుచున్నవి. ఈవ్యవహారము పరిష్కారముగవరకు నుభయశాఖల వారికి స్థిరమైన మైత్రియు, అనురాగమును, నిలుగజాలవు. మహాజనులారా! మన ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి ముఖ్యముగ యోచింప నేమచున్నాను. మొత్తము వివిధ మనసంఘము మిక్కిలి హీనస్థితియందున్నది. సమాఖ్యి వృద్ధిచే మనలో ప్రతివారను, వారి వారి యోజికొలది పాటు పడుట విధానక మైయున్నది. పాలమాలికయు, స్వప్రయోజనత్వమును, భోగోచ్ఛయునదలి, దుష్టులవారు దుష్టులు, వ్యవధిగలవారు వ్యవధిని, వివిధానిని మనసంఘము నావహించి యున్న మోక్షాదీక్షను పోగొట్టుటకు యత్నించితిమేని, సరిశుద్ధమగు మనమతము బోధించునట్టియు, సర్వదామనము ప్రకటించునట్టియు సర్వసాధారణధర్మమును నావహించిన వాలముగదము.

నల్లమందు.

హిందూ దేశమునందలి వాడుక.

నల్లమందువాడుక నడంచుటకై యేకపడిన అంతర్జాతీయమహాసభ హేగుపట్టణమునందీ నెల 16 వ తేదీని సమావేశమయినది. హిందూ దేశమునకు సంబంధించి సంతకము ప్రస్తుతపు స్థితిగతులను విమర్శించుట యంత్యాహుకముగ నుండక మానదు. చీనాకు నల్లమందు నెగుమలిచేయుట మానివేసితిమి. కడచిన సంవత్సర మీరోజులలో హంకాంగునందు పేరుకొనిన చాలసరకు మంచితాదముతో త్వరలో నమ్ముచుపోవుచున్నది. అయినప్పటి కిండులో మనయెగువలి వ్యాపారము చీనా దేశముయొక్క విమర్శితోత్పత్తి పోయినదికాదు. బ్రిటిషు కాల నీలకు కడచిన సంవత్సరము 9 వేల పేట్లెల నల్లమందు విక్రయించబడినది. ఈ నల్లమందు చాలియుండక పోవుటచే నీ సంవత్సర మిండియా దొరతనమువారు యెగుమతులను 18,200 పేట్లెలకు వృద్ధిచేయుటకై నిశ్చయించిరి. ఇందువలన హిందూ దేశకోశమునకు రెండుకోట్ల రూప్యములు రాగలదు. అదే దేశములోనే వాడబడు నల్లమందింకను తగ్గింపబడలేదు.

రాష్ట్రము	1907-8.	1908-9.	1909-10.	1910-11.	1911-12.
బర్మా	41.4	37.1	35.1	33.2	30.3
అస్సాము	13.3	28.3	28.4	30.0	25.2
బంగాళము	26.2	27.2	25.7	26.5	22.6
బీహారు	11.8
ఆగ్రా	7.2	7.4	7.8	9.0	9.3
అయోధ్యా	2.3	1.3	1.5	1.7	1.8
పంజాబు	7.7	3.9	8.6	10.6	11.0
బొంబాయి	10.6	12.7	12.5	13.6	11.9
మధ్యపరగణాలు	13.1	13.7	14.5	14.9	16.6
చెన్నపురి	9.2	10.7	12.6	13.9	14.8
మొత్తము	147.0	148.4	148.7	155.7	157.4

నై అంతయు అన్ని లక్షలుగ గ్రహించవలెను. ఇవి నల్లమందు వలన వచ్చినసామును కనుపరచుచున్నవి.

ఒక బర్మారాష్ట్రమే మంచి యభివృద్ధిని కనుపరచుచున్నది. మధ్య రాష్ట్రములలోను చెన్న పురిలోను స్థితిగతులు మీరిపోవుచున్నవి. ఈ లెక్కల యొక్క విలువను గ్రహించుటకు నల్లమందు ధరలలో అప్పుడప్పుడు కొద్దిగనో గొప్పగనో కనుబడు మార్పును గమనింపవలసి యుండును. కాని దురదృష్టవశమున బ్రిటిషు హిందూదేశమునకు సంబంధించిన లెక్కలు ఆయా రాష్ట్రములలో వాడబడిన నల్లమందును గురించి గాని, మొత్తమున మదింపు చేసికొనుటకు వీలుగనట్లు ధరలనున్నదిని గురించిగాని తెలియ జేయుటలేదు. ఈమార్పు వలన చీనా స్థితిగతుల నన్నిటిని ఒప్పుకొనినను, మన దేశము లో నల్లమందు వాడుక తగ్గుటలేదని తెలిసికొనగలము. పెద్ద పెద్ద నాణెములలో సయిత మీ దుఃఖకరమగు స్థితిగతులుకాన వచ్చుచునే యున్నవి. 1907-8 మొదలు 1911-12 వరకు నీ అయిదు సంవత్సరములలోను రంగూనులో నల్లమందు అమ్మకము రెండు లక్షల రూపాయలనుండి 28 లక్షలకు తగ్గి పోయినది. ఇక్కడ కాక లెక్కైన యన్ని చోట్లను దీని వాడుక పెరిగి పోవుచునే యున్నది. 1908-9 సంవత్సరములలో కలకత్తా యందు దీని వాడుక చాల తగ్గినది. కాని ఆ సంవత్సరములో 5, 6 లక్షల రూపాయలుండిన దీనిఅమ్మకము 6, 9 లక్షలకు వృద్ధియయ్యెను. బొంబాయిదీపములలోను ఆశ్చర్యము కలుగునట్లు పెరిగిపోయినది. 1901-2 సంవత్సరములో 3861 రూప్యములు మాత్రమే యుండెను. అట్టిది 1909-10 లో 51, 865 రూపాయలును పదిసంవత్సరములలో 1, 21, 088 రూపాయలకు పెచ్చినది. చెన్నపురి, లాహోరు లోని పట్టణములలోకూడ దీని అమ్మకము వలన దొరతనమువారి కెక్కువరబడివచ్చుచున్నది.

ప్రారంభవిద్య.

చోరుగడి వేంకటాద్రిపంతులుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ప్రారంభవిద్యను జనసామాన్యమంతయు నభ్యసించవలయును. అందుకు యంత్యావశ్యకమని గౌరవనీయులగు గోఖలే ప్రవృత్తులందరు యానతిచ్చి యున్నారు. ఏకాదశమచేత నయిన నేమి శ్రీవారు శాసనసర్వజ్ఞులయందు చెచ్చిన చట్ట

మంగీకరింపబడకుండుట కోచనియమే. అయితే మనమంతట లో విరమించియుండుటయే లేక చేయదగినప్రయత్నము లెవ్వ యయినగలవా. ఉదాహరణమునకు నూర్యోదయాది నూర్యాస్తమయమువరకు పలుబాముల బడుచుండుటయే గాక ముక్కు పచ్చలారనిగుర్రల సాహాయ్యము సయితము కుటుంబపోషణ యందు మోగింపక విధిలేని దుస్థితియందుండెడి కడుబీదలకు విద్య నియ్యవలయునన్న యట్టివిద్య ఉచితవిద్యగా నుండుటయే గాక వారి పనిపాటల కభ్యంతము గలుగకుండునట్లుల నుండవలయును గదా. వారిపాఠశాలలు రాత్రులయందుండవలయును. వారిశైలులు వేసంగియందును. క్రిష్టమన్ పండుగలయందును గాక నాటకములు మందును కోతల సమయ మందునుండవలయు. నీపాఠశాలకొరకు వారు విశేషదురము వెళ్ళకుండు నట్లుల నుండవలయు. ఇట్టిసదుపాయములు గలుగజేసినను విన్నవారికి సద్యఃఫలము నిచ్చునది గాకుండుటచే వారు కొంతకాలము విముఖత్వమును గనుపరచెదరు. దానికి మనము వేసారక కొంతపట్టుదలతో కొందరిని ప్రోత్సహింపవలెను. వారిని జూచి వారు, వారిని జూచి వారు ప్రవేశింతురు. కతిపయదినములిటుగడచినపిమ్మట విద్యయందలి ప్రేమ యంత్యాహులును వారికిజనించును. అంతట కృతకృత్యులను సంతసింపనగు. విద్యకొరకు వారు మనలను బాధించు సమయము తటస్థించును. ఇది యంతయు సాస్వాత్యభవమువలన చెప్పుచున్నాను. మాగ్రామమున కనతిదూరమున నుండెడి ఇమ్మడితెట్టివారి పాలియనునెడి కుగ్రామవాసులకొర కొక రాత్రి పాఠశాలను ప్రథమందు మాగ్రామమునం దేర్పర్చితిని. అని వారియంగీకారమును పొందదయ్యెను. తరువాత నపాఠశాల యని వారిగ్రామమునకే బంపితిని. అప్పుడునువారు దగుప్రోత్సహ మియ్యలేరె. నేనుకొందరిని ప్రోత్సహింపవలెననివారు నామోహమున విద్యాభ్యాస మొనరింప ప్రారంభించిరి. క్రమముగా సంవత్సర మొకటి గడచినపిమ్మట ఇద్దరితో నారంభించిన పాఠశాలయందు సయితము ఇరువది మంది చాలురు గలరు. విద్యయందలి యభిరుచిని గుర్తెంగిన వారై తమకు తగిన బోధు లేదనియు గ్రంథములు లేదనియు అవి లేదనియు ఇవి లేదనియు, దినదినమును ఫిత్తులు చేయుచు న్నారు. క్రమశాస్త్రముచేత మాపాఠశాలకు దగిన ఖనతు లన్నియు, సమకూర్చలేనందుకు మిగుల పరితాపమును బొందుచున్నాను. గాని విద్యయందు వారికి సుముఖత్వము గల్గిన దని మిగుల నానందించుచున్నాను. ఆంధ్రపత్రికను, కృష్ణాపత్రికను దేశాభిమానిని జదివి వినుపించుచున్నాను. ఆరోగ్య శాస్త్రము, కృషిశాస్త్రమును గూర్చిన విషయములు బొందించుచున్నాను. ఇంకను చేయదగిన కార్యము లివ్వ యియు పాఠశాలకు వలయుద్రవ్యము నాజీంచువిధ మియ్యది యనియు తమచదువరు లేనదైన నూచించిన నట్లులజేయుటకు సిద్ధముగనున్నాను.

నేను ప్రథమందు రుపపాదించిన సమస్యయొక్క ప్రథమభాగమునకు దారాణముగ మాగ్రామమందలి విద్యాభివృద్ధిని సంఘమువారు సుమారు నెలరోజుల క్రిందట రాత్రి పాఠశాల నొకదానిని స్థాపించినను దాని కిప్పటికిని బాలురెవ్వరు వచ్చుచుండుట లేదని వినుచున్నాను. అయినను సంఘమువారంతటతో నిరుత్సాహులుగాక ఇద్దరుమగురిని తామె ప్రోత్సహింపజేసి చొప్పించినయడల క్రమక్రమముగా నపాఠశాల యభివృద్ధి నొందగలదు. సంఘసంస్కరణలకును రాజకీయ సంస్కరణలకును విద్యాహీనతలను గల్గిన మాస్థమే ప్రథమనిర్బంధ మగుటవలన దాని నివారించుట కందరు చేత నయిన కొలది ప్రయత్నింప బాధింతులు. ఈ భారమంతయు ప్రభుత్వమువారియందే వాపి మన మూరకుండుటకష్టముగాదు.

ఆంధ్ర పోలీసు.

11

అమెరికాదేశమునందలి కొన్ని పట్టణములలో కర్ పూర్వాశాసన మను నొక శాసనముకలదు. దీనిప్రకారము రాత్రులయందు తొమ్మిది గంట లైనతరువాత పరునాల్గు పరునారు సంవత్సరములకు మించిన వాలుగును, బాలికలును, పిల్లలలో నొంటరిగా తిరుగునూడదు. ఈనిబంధనను అతిక్రమింపకుండ వెల్లువొరసాని శ్రద్ధపుచ్చుకొన వలయును. ఇట్లు పిల్లలలో కనుపడిన పిల్లల నీమే పట్టుకొని వారియిండ్లకు పంపివేయును. పిల్లలలో అల్లరిచేయుచున్న చివాట్లుపెట్టి హెచ్చరించుండును. అమెరికాలో కొన్ని పట్టణములందు, పెద్దలు వెంటలేనిదే పరునాల్గు సంవత్సరములలోపు పిల్లలు నాటకములు మున్నగు వినోదములకు రాత్రులందు బోగూడదని నియమము

కలదు. అట్టి స్థలములకు వెల్లువొరసాని పోయి పరీక్షించుచుండును. హత్యలు, త్రాగుడు ఆత్మహత్య మున్నగువానిని నర్పించు పటములను వీధులలో నంటించునూడదు. ఆ బొమ్మలను నెనిమెటిగ్రాఫు కంపెనీలవారు కూడ ప్రదర్శింపగూడదు. ఈ పనియందును వెల్లువొరసానియే శ్రద్ధపుచ్చుకొనవలయును.

ప్రస్తుతము లా ఏంజిల్లులో ముగ్గురు ఆడుపోలీసు ఉద్యోగస్థులును, నల్లు రీజిమెంటుచున్నవారును గలరు. పోలీసుశాఖవా రింతవఱకు జేసిన ఘనకార్యములలో ఆడువారిని పోలీసుపనులకు నియోగించుట ఒకటి యని యొకరు చెప్పినారు. ఇదేవిధమున నింకననేకులు క్లాఫించియున్నారు.

కొలరెడో రాష్ట్రమునందలి డెక్ వారులో 1912 సంవత్సరమునండియు పోలీసు శాఖయందొక శ్రీ కలదు. ఈమె బాలిడోమస్థుల వర్తనమునందు ఆధున్యమును మార్పు కలుగజేసినది. ఈమె బి. ఏ. పరీక్షయందు తీర్థరాలైనది. పేరు మిస్ రాక్. పోలీసుశాఖలో చేరినపిమ్మట నితరులను పట్టుకొను పని సాధ్యమైనంతవఱకు వదలివేసెను. నాటకసంఘముల వారి యొద్దకు రాత్రులయందు పిల్ల లాంటివగు వచ్చుట వలన గలుగు ననర్థములన్నిటిని నొక్కిచెప్పి వారి నీవనినండి మరల్చింది గాని అచెట్టచేయుదు నని బెదిరించలేదు. చిన్న వాండు అల్లరిగా తిరుగుటజూచి వారిలో ముఖ్యులయొద్దకు పోయి, వారికి మంచిమాటలు చెప్పి, సన్మాదములను నొసర్చినది కాని తనయధికారము చూపలేదు. ఒకరోజున బలాధున్యము పోలీసువా డొక నృత్యమందిరమునకు బోయెను. అచ్చట బాల మంది నిర్బాంధుదేశపుయావను లుండిరి. వారి కీపోలీసువాడు వచ్చుట యిష్టములేకుండెను. అంతట నొకచిన్నవాడు పోయి, వాని నొకతన్ను తన్నెను. ఉభయపక్షములవారికి పెద్ద కల హము ప్రారంభమయ్యెను. పోలీసువానిని చితుకగొట్టుచుండిరి. ఇంతలో రాకీకన్య యచ్చటకువచ్చెను. ఆపిల్లలనందఱును పెద్దపెట్టి పిలిచి, చివాట్లువేసి, ఒకవిమిషములో నాయల్లరి యంతయు నెలిపివేసెను. ఎక్కడివా రక్కడ బోయిరి. ఈ విషయమై యాకన్య యిట్లు చెప్పుచున్నది:—

మొత్తమున పురుషుడు చేయుదానికంటె శ్రీ అధికముగా చేయుదాని నేనునమ్ముజాలను. కాని, ఎట్లు కొన్ని పనులను పురుషులు శ్రీలకంటె బాగుగ నిర్వహింపగలరో అట్లే శ్రీలును కొన్ని పనులు పురుషులకంటె బాగుగ నిర్వహింపగలరు. స్వభావవిధముగ శ్రీలకు పిల్లలయందు దెక్కవశ్రద్ధ గలదు. ఆసంగతులు వీరికి బాగుగ తెలియును. అందువలన వీరికి సంబంధించిన వ్యవహారములను శ్రీలే యెక్కువ చక్కగా నిర్వహింప సమర్థులు. ఇందువలననే శ్రీలు పోలీసుశాఖలో చేరునది. చిన్న పిల్లల తప్పులను విచారించుటకు వీరు తగినవారు. బడితప్పుచున్న కొని గాని, తుపాకి చూపి గాని శాసనము నమలులో బెట్టవలయు ననెడి పూర్వసిద్ధాంతమునందు మాకు నమ్మకములేదు. ప్రజలు, సరిగా ప్రవర్తించుటకై మనము నిర్బంధింపజాలము. వారియందు సన్మాదమును, మంచితనమును ఎక్కించ బాలము. శాసనముల కెందుకు లోబడ వలయునో ఆసంగతి మాత్రము చెప్పగలము. శ్రీలు బలహీనులును, కనికర హృదయులును, గనుక పురుషులకంటె సులభముగా శాసనము నమలులో పెట్టించగలరు.

సంయుక్త రాష్ట్రములందిపు డెందరు ఆడుపోలీసు వారు గలరో చెప్పజాలము. ఆటునెలలక్రిందట రీ మంది యుండిరి. క్రొత్తపట్టణము లందును వీరిని నియమించుచున్నారు. వీరికి నెలకు 225 రూపాయల జీతమిచ్చెదరు. చికాగోలో ఆడువారు పోలీసుశాఖయందు మాత్రమే గాక న్యాయస్థానమునందును జడ్జిలుగా నున్నారు. ఈ న్యాయస్థానము నందున్న గుమాస్తాలు, ఉద్యోగస్థులు, అందఱు శ్రీలే. జూరర్లు సహితము శ్రీలే. ఇచ్చటి బాలికల దోషములను విచారించెదరు. గృహసంబంధమును చిక్కులు విచారించి పరిష్కరించుటకై వీరియొక న్యాయస్థానము. కలదు. ఇచ్చట పోషతో నెక్రటో యనునొక ఉద్యోగినియుండును. ఈమెదగ్గరకు బోయి యెవరి కష్టములు వారుచెప్పుకొందురు. సంగతులన్నియు విని, న్యాయస్థానముల కెక్కడగనె, యీమె వ్యవహారము నంతయు పరిష్కరించును. ఇప్పటి కీమె రెండువేలరూపాయల పరిష్కరించినది.

న్యాయాయుక్త రాష్ట్రమునం దాడువారిని పోలీసు పనులకు నియమించుటయేగాక డాక్టరు కేధరయిక్ డేవీస్ అను విద్యుషిమణికి కమ్మిచనరుపని నొసగిరి. ఈమె బి. ఏ., ప్యాషెనది. శ్రీలును మంచిదారికి తెచ్చుటకై ఏర్పరపబడిన ప్రతిష్టాపన కీమె అధిపురాలు. న్యాయాయుక్త పాలల, సన్మాద బోధనాలయముల, నూపరింపెండెంటు

అందఱు నీమె సలహా ననుసరించి పనిచేయుచుండురు. న్యాయ శాస్త్రమునం పాఠశాలకు యుక్తుల విద్యార్థులను పాలించుట న్యాయశాస్త్రమునందు అన్నియును జేయుట నియమించుచు యీ యాచార్య నొకటి ప్రవేశపెట్టబడినది. ఆచార్యుని పోలిక కుఱుకు నియమించు నాచార్య మొకటిమరికాయందే గాక జర్మనీ, హాలండ్, డెన్మార్కు, నార్వే, స్వీడను, ఆస్ట్రీయా, రుస్సీలలో గలదు. ఒక యింగ్లాండులో మాత్రమిది యింకను ప్రారంభము కాలేదు.

దూరభాషిణి

టెలిగ్రాఫ్ అనుపదము గ్రీకు టెలి (-దూర), ఫోని. (-కంఠస్వరము-) అను రెండుపదముల సమాసము. ఈ సమాసమునకు దూరభాషిణి అను సంస్కృత సమాసమును దుర్లభముగా గ్రహింపవచ్చును.

శబ్దము.

శబ్దమును దాని వ్యాపకమును నిండుక గ్రహించినగాని దూరభాషిణి యొక్క విజ్ఞానము పాగుగ దెలియదు. ఒకకంచు ఘంటను దీసికొని పిడిని యెడమచేతితో గట్టిగా పట్టుకొని ఒకపుల్లతోగాని యినుపకాడతోగాని కొట్టుము. తత్తేణమే యొకశబ్దము నీచెనివితాకును. ఇంతమాత్ర మెల్లరకుం దెలిసిన విషయమే. ఇంచుక యాలోచింపుము, గమనింపుము. ఘంటను కొట్టినవెనుకనే పుల్లకిందబడవైచి కొనగోటితో ఘంటయంచును వైవైని తాకుము. అది తీవ్రముగా కంపించుట నీకు గోచరమగును. చేతితోగట్టిగ బట్టుకొంటివేని కంపము నిలుచును. ధ్వనియును ఆగిపోవును. జలముచే నిండియుండు ఇత్తడి బిందెగాని కంచుకుండనుగాని యిదేవిధముగ గొట్టుము. శబ్దమారంభించిన తోడనే నీటియందు చిన్నచిన్న తరంగములు తృప్తియై అంచునుండి కేంద్రమునకుం బ్రసరించును. దీనిబట్టి శబ్ద మంతకాల ముత్పత్తి యగుచుండునో అంతకాలము శబ్ద జనకమగు పాత్రాదికము ఆస్పందించుచుండును. అని యూహింపవలసియున్నది.

ఈ యాస్పందము అంతకంతకు క్షీణించుకొని శబ్దము అల్పతరమగు చుండి, ఆస్పందము నిలిచిపోవు తరికి శబ్దము నశించును. ఆస్పందించు వస్తువు, తన్నానుకొనియున్న వాయువును ఆస్పందింపజేయును. ఆ వాయువునందు బిందెనీటి యందు గలిగిన తరంగములవలె తరంగములు పుట్టి దశదిశలను నీటియందువలె వృత్తాకృతిగా ప్రసరించుటకు మారు, గోళాకృతిగా వ్యాపించును. ఎన్ని యాస్పందములు శబ్దోత్పత్తి స్థానమున బుట్టునో అన్ని యాస్పందములు వాయువును దాకి అన్ని తరంగములు బుట్టించును. అన్ని తరంగములును ఆకాలములోనే మనచెవిని వాకును. అందుచేత ఎన్ని యాస్పందముల శబ్ద ముత్పన్నమగునో అన్ని యాస్పందముల శబ్దమే వివరమగును. జ్యోతిస్సును విద్యుత్తును ఇదేరీతి తరంగరూపమున వ్యాపించును. వివరకాండముగలదు. ధ్వని తరంగములకు వాయువే యానము అనగా నవి వాయువునందే ప్రసరించును. వాయువు లేనిచో ప్రసరించజాలవు. జ్యోతిస్తరంగములును విద్యుత్తరంగములును ఆకాశమున వ్యాపించును. వాయువగత్యములేదు. ఇంతమాత్రము మనస్సున నుంచుకొని 'దూరభాషిణి' నిండుక విచారించును.

తొంతు దూరభాషిణి.

రెండు తగరపులోటాలు గొనివచ్చి వాని అడుగుల కేంద్ర స్థానముల బెజ్జములు వేసి మూడునాలుగువందల గజములపొడవు గల చెక్కుదారమును దీసికొని రెండుకొనలు లోటాల అడుగు నుండి లోపలికి బెజ్జములద్వారా దూర్చి కొనలు దూసి రాకుండునటుల ముట్లువేసి, ఒకలోటాను ఒకడును మరియొకలోటాను రెండవవాడును గొని, దారముపొడవుకు సరియయిన దూరమున నిలుచుండ వలయును. అట్లునిలుచుండి ఒకడు తనలోటాను చెవిని మూయునట్లుగా పెట్టుకొని రెండవవాడు తనలోటాలోనికి మాటలాడినయెడల ఆమాటలు మొదటివానికి వినవచ్చును. ఇద్దరును వై యుపకరణము నుపయోగింపక, అదేపోట్ల యందుండి యొకరితో నొకరి మాటలాడుటకుం బ్రయత్నించి రేచి అట్లు చేయుట సాధ్యముగాదు. ఈ ప్రయోగమునలన 'నేమి గోచరమగుచున్నది? వాయువునకు శబ్దము అంతదూరము వ్యాపించుటలేదు. వై యుపకరణమున వక్రనోటియందే వెడలినశబ్దము తగరపు లోటా అడుగుభాగమును, వక్రము ఖము ఆ అడుగుభాగముల మధ్య నుండు వాయువుద్వారా కొట్టుచున్నది. ఆతాడనముచే కలిగిన యాస్పందములు తంతువుద్వారా వ్యాపించి శ్రోతయొక్క లోటా అడుగును

ఆస్పందింపజేయును. ఆయాస్పందము పాత్రాంతరమగు వాయువుద్వారా శ్రోతయొక్క కర్ణమును స్పృశించును. శబ్దము గోచరమగును. ఇదియే దూరభాషిణియొక్క ప్రథమ రూపము. దారమునకు బదులు తంతు నుపయోగించిన శబ్దమింకను స్పృటముగ వివరమగును.

ఈలాగు చేయబడిన దూరభాషిణియందు పెక్కులోపములు గలవు. ధ్వనితరంగములు తంతుద్వారా దూర మెక్కువయైన కొనవరకు వ్యాపించుటలేదు. నడుమనే సమసిపోవును. అందుచేత సులభ సంపాదితమైన యీ దూరభాషిణి మిక్కిలి యుపయోగించినదిగాదు.

వైద్యుత దూరభాషిణి.

పదార్థవిజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞులు విద్యుత్తును సహాయముగ దీసికొని నారంభించిరి. విద్యుత్తుయొక్క వేగము అమోఘము. ఒక సెకండులోపల భూగోళము నేడెనిమిదిమార్లు చుట్టి రాగలదు. ఈ సంగతి తెలిసినవారగుటచే నీక్రింద విశదపరచి యుండురీతిని విద్యుత్తు నుపయోగించిరి. ఆశ్వఖురాకృతి నుండు మెతువు ఇనుముకాడనుదీసికొని దాని రెండుపాశువులచుట్టును రాగితీగను ఒకదానికి ప్రదక్షిణముగను రెండవదానికి అప్రదక్షిణముగను జుట్టి ఆ తీగగుండా విద్యుత్ యురిం బ్రవహింపజేసినయెడల ఇనుపతునుక ఖరసాంతమగును. దాని సమీపమున నుండు ఇనుపతునుకలను రేకులను లాగును. విద్యుత్తుట మాలయొక్క ధన, ఋణధ్రువములు చేర్చిపుడే యురి ప్రవహించును. చేర్చనియెడల ప్రవహింపదు. వక్రనోటియొద్ద నుండు 'యాపి' యంత్రముననుండు అడుగుబిళ్ల వక్రచేయు శబ్దముచే తాడితమై యాస్పందించుచుండు, ముందుకు వచ్చినపుడు ఋణ, ధనధ్రువములు చేర్చునట్లుగను వెనుకకుబోయిన విద్యుత్తు నట్లుగను అమర్చియుండును. ఇందుచే ఒక సెకండునందు ఎన్ని మారులు ఆబిళ్ల ఆస్పందించునో అన్ని మారులు యురిఘటితమును విఘటితమును అగును. అన్ని మారులు 'గ్రాహి' యంత్రమందలి విద్యుత్ ఖరసాంతము సాంతీకృతమై బిళ్లనులాగుచు ఆసాంతీకృతమై విడుచుచు నుండును. ఇట్లుగుటచే 'యాపి' యంత్రమున ప్రవేశించు శబ్దము ఎంత ఆవేగముగలదో అంతయే ఆవేగముగల. శబ్దము గ్రాహియందును ఉత్పత్తి యగుచున్నది. ఇందు రెండు మూడు విశేషములు గలవు. (1) వైద్యుతదూరభాషిణియందు ప్రయాణము చేయునది వక్రయొక్కమాట గాదు. యాపియంత్రమున నాస్పందమును మాత్రము వక్రయొక్కమాట గలిగించుచున్నది. (2) 'గ్రాహి' యందు బుట్టుశబ్దము వక్ర విడుచుశబ్దమునకు ఆవేగముచే తుల్యమేగాని అన్యధాతుల్యము గాదు.

కేవలము ఆవేగముచే తుల్యములగు రెండు శబ్దములు వినికియందు తుల్యముగ నుండవు. ఈవిషయమును యిండుక చర్చింతము. తరంగములసంగతి కొంచెము మరిల జ్ఞాపకము జేసికొనుడు. ఆస్పందమున కనుగుణముగ తరంగము లుండును. ఆస్పందలక్షణములు. మూడు. (1) ఆవేగము. (2) అంతరము. (3) ఆకృతి. (1) ఆవేగమునగా నియంతకాలమున గలుగు స్పందసంఖ్య. (2) అంతరమనగా స్పందియొక్క దక్షిణతమ వామతమ స్థానములకుం గలదూరము. (3) ఆకృతియనగా స్పంది ఒకవైపునుండి మరియొకవైపునకు బోవుచున్నపుడు సమవేగమున బోక, తక్షణక్షణమునకుమార్పుగల వేగముతోబోవునుగాన అట్టి వేగముయొక్క వృక్షతయనుట దెట్టివార్డు గలుగునో దానికనుగుణముగ ఆయాస్పందముచే గలుగుతరంగముల రూపము మారును. (ఒక తలుపును నీచేతితో గడదించుచున్నపుడు దాని వేగమునగలుగు మార్పులు గమనించివేరి స్పష్టమగును.)

వై మూడు లక్షణములును తుల్యములుగ నుండినగాని రెండు శబ్దములు తుల్యములుగ నుండవు. వీనిలో నొక లక్షణమేగాదా సమానముగనుండెను విద్యుద్వాషిణియందు అందుచే నది మిక్కిలి యుపయోగించినదిగాదు. కావున తరంగాకృతి సామ్యమును పోషించుటకు ఒకమార్పు గనిపెట్టిరి. అది యేదన విద్యుత్ యురి ఒక యానముగుండ పొరుగుపుడు ఆయానముయొక్క నిరోధము హెచ్చిన యురిబలము తగ్గును. నిరోధము తగ్గిన యురిబలము హెచ్చును. కావున యురిపొరుగుండునపుడు వక్రస్వరముచే యానమున గల నిరోధమును మార్పుచుండినచో యురిబలమును తగ్గునగుణముగ మారుచుండును. శ్రోతయొద్ద నున్న గ్రాహియంత్రమందలి విద్యుత్ సాంతబలమును తగ్గదనుగుణము మారును. దానిచే నాకర్షింపబడు స్పందియొక్క యాస్పందమును దాని ననుసరించును. అందుచే గ్రాహియందలి యాస్పందములకు యాపియందలి యాస్పందములతో ఆవేగ ఆకృతులయందు సామ్యము గలుగును. అంతరసామ్యము ధ్వనియొక్క బలమున

కే కారణము గనుక, ఒక మనస్సుని మాట మనకు స్పష్టముగ దెలిసినయెడల చాలును గనుకను, ధ్వనియొక్క బలము గమనింపవలసిన యగత్యము లేదు. హెచ్చుగ వైనను తగ్గుగ వైనను జేసి కొనవచ్చున ఇది విద్యుద్వాషిణి.

ఆతంత్రీ దూరభాషిణి—ఆకాశభాషిణి.

ధనవిద్యుత్తును ఋణవిద్యుత్తును గల రెండు వాహకముల సమీపముగా దెచ్చినయెడల ఒక స్ఫులింగము పుట్టును. ఆస్ఫులింగము ధన ఋణవిద్యుత్ సంయోగమునలన గలుగుచున్నది. ఆస్ఫులింగము గలుగునపుడు ఒక తుణికుమగుధ్వని యును గలుగుచున్నది. ఈ ధ్వనివలన ఆకాశగాములగు విద్యుత్తరంగము లుత్పత్తియగుచున్నవి. ఆతరంగము లాకాశమున నన్నిదిక్కుల బ్రసరించును. వాయువుతో వానికి బనిలేదు. ఆకాశమే చాలును. ఈ తరంగములు 'యాపి' యంత్రమునలన బట్టి 'గ్రాహి' యంత్రముచే గ్రహింపబడును. ఈతరంగములు వక్రపలుకు మాటల కనుగుణముగా పుట్టునట్లు చేయుటకు వన్ని యనుభాడు శ్రోతగా నొకయంత్రమును గల్పించెను. దాని సహాయమున మాటలు మాటలుగానే తరంగ రూపమున బారి వైద్యుత దూరభాషిణియందువలెనే గ్రాహియందు వివరమగును.

వృత్తాంతములు.

జగన్నాథములో శక్తిోత్సవము నిర్వహింపబడినది. ఈయంత్రమును జూచుటకై బంగాళా - నాగపురము వైలువేమిద కడ చినవారమున నేబదివేల యాత్రికులు బయలుదేరిరి

ఈ నెల 27 తారీఖున తెనాలి తాలూకా ప్రారంభవిద్యాభివృద్ధి సంఘపు వార్షికోత్సవము బ్రహ్మాశ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం గారి యాజమాన్యము క్రింద తెనాలిలో జరుపబడును.

జైసాలూరు మహారాజుగారికి సన్నిహిత వారసులు లేనందున రాజవంశికులలో పెద్దవారగు మానసింగుగారి దత్తతపుత్రులు శోవాహిరు సింగుగారు రాజకీయ వహించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారంగీకరించినారు.

నీటిలోమునిగి వాయువు పీల్చికొనుటకు వైకిరాకుండ మనస్సు డెంతకాల ముండగలదన ప్రశ్న 1912 వ సంవత్సరములో ప్యారిస్ నగరములో తేలినది. అప్పుడు జార్జి, పౌలి క్లెన్ అను నాయన నీటిలోమునిగి ఆరునిమిషముల 29 సెకండులకు వైకించెను.

జ్యోతిషశాస్త్ర విశ్వవిద్యాలయములందు 1911-12 సంవత్సరమునందు 4455 మందికి మహాశాధార్యులు (డాక్టర్) బిరుద మొసంగబడినది. వేదాంతశాస్త్రమునందు రిచి ధర్మరాజు నీతిశాస్త్రములందు 1265 వైద్యశాస్త్రమునందు 1348 న్యాయ శాస్త్రవిశాస్త్రములందు 1792 మందియును బిరుదమును బొందిరి.

రేపు పెద్దెంబరులో మాడ్చిడు పట్టణమునందు జరుగబోవుపోస్టాఫీసులకు సంబంధించిన అంతర్జాతీయ సభకు హిందూదేశముపక్షమున పోట్లు తెలిగ్రాపు శాఖల కిదివరకు దైరక్తరు జనరలుగ నుండిన సర్ చార్లసుగారును, ప్రిచార్డు, డిప్యూటీ దైరక్తరు జనరలు జి. ఆర్. క్లార్కుగారును ప్రతినిధులుగ వేర్వేరుకై మనదేశవ్యవహార కార్యదర్శిగా రంగీకరించిరి. వీరి వెంట దైరక్తరు జనరలుగారి సెరసనలు అసిస్టాంట్లు హేమిల్టనుగారు కార్యదర్శిగ వేర్వేరురు.

మన దక్షిణముండియాయందు నతిమాత్రవ్యాధి ప్రబలుచున్నదనియు దాని నడ్డు పెట్టుమార్గము లరయవలయుననియు ప్రభుత్వమువా రాలోచింపుచుండగా నెనరో దాత ఆపకట్టురు 50,000 లిత్తుననియెట్లు. దాని నాధారముచేసికొని ప్రభుత్వమువారు జేయుట మెహెరాయ్ డెలోషిపు అను వైద్య శాస్త్ర శోధకసంఘమువారితో నుత్తరప్రభుత్వ ప్రేమములను జరిపి డాక్టరు ఎస్. డబ్ల్యు. ప్యాటన్ నకు ఎం.డి., డి.ఎస్., ఎం.డి. అనువారి సీరాజుధానికి సంవత్సరము నకు రు 12,000 ల జీతముతో మూడు సంవత్సరములకాలము పిలిపించి వారిచేత అతిమాత్రవ్యాధి శోగవిషయమున పరిశోధనలు నడిపింప నున్నారు. డాక్టరుగారి జీతములో సగము వై సంఘమువారిచ్చుటకు నొప్పకొనినారు. వారి రాకపోకల కను వ్యయమును వారే భరింతురు. డాక్టరుగారి తక్కిన సగముజీతమును వారి కను నితరవెలపులును వై వేర్వేరినదాత యియ్య నొప్పకొనినారు. ప్రభుత్వమువారు తన శోధనాగారమును సహాయకులను నిర్మించుట, కలసివో నే యాగుపుల్లిలోవైన నొకకొన్ని పడకల నీశోధనా కార్యములకై ప్రత్యేకించి పెట్టుదుట. ఈవ్యాధిశోధనమునకై వినియోగపడ నుండు ప్రవ్యాధికములను చూచుకొనుటకును నేర్పాట్ల జేయుటకును గవర్నమెంటు శీఘ్రకేట్రటేగారును స్వయంజనరలు గారును ముందు నిర్ణయితుడుగా నుండ నొకయనధికారియు సంఘముగా వేర్వేరుగలరు. డాక్టరు ప్యాటరునుగారి సలహాలను తీసికొని యాకమిటీవారు ఉపకమములను ప్రభుత్వమువారికి పంపగలరు.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆంధ్రనామ సం॥ ఆషాఢ శు . ౨

గురువారము.

పరపతి పద్ధతి.

కడచిన పది సంవత్సరములుగా పరపతి పద్ధతి మండలమున నెంతవఱకు వ్యాపన నంది యుండు నదియు దానివలన కలిగిన లాభములును ఇక్కడికి కావచ్చిన లోభములును వానిని సంస్కరించి నకువలసిన మార్గములును వివరముగా వివరించి తెలుపు నుద్దేశముతో నిండియా ప్రభుత్వము వారికి తీర్మానమును ప్రచురించియున్నాము. పరపతి పద్ధతి సంగతులకు ముందు ప్రయోగార్థమేర్పడిన యొక కొన్ని పరపతి సంఘములు మాత్రముండినవి. అవియుదేశమున నక్కడక్కడ యిక్కడక్కడగ నెల కొల్లుబడియుండెను. నేడన్న నోనిదే శ్రమనక ప్రాజువేలసంఘములునిసేయుచున్నవి. అందువలన పరపతి పద్ధతి చేరియున్నారు. వ్యవసాయములు పడుపు నిమిత్త మైచుకోట్ల మూలధనమీ సంఘముల యపయోగమున నున్నది. ఇందు ప్రభుత్వమువారి బాక్స-సమునుండి యభ్యుగా కొనబడిన నూటికి మూటికంటె నెక్కువలేదనిన సంఘము లాధికముగ నెట్టి ఫిల్లో నుండునదియు విశదపడగలదు. ఈ సంఘములలో సభ్యులు గానుండు వైచులకేకులు ప్రాతయపులను తీర్చుకొన గలిగినారు. తమ భూమిని దాక్ట్టు పెట్టి యుండినా నెట్టి తాక్ట్టులను విడిచించుకొనినారు. ఈసంఘముల మిగిలమున సంపూర్ణముగా పూర్తి గ్రామముల యప్పులు తీరిపోయెట్లును నిర్దర్శనము లున్నది. పరపతి సభ్యత్వమునకు ద్రవ్యము ముఖ్యధారముగాక గుణమే ప్రధాన మయినందునను పరపతిలో చేరిన వారికిని జూచి యొకరు సర్వణముల నలవరచుకొనుట జేసియు త్రాగుబోతులును జూరగానగును ననేకులు తీసి వేయబడినారు. అనేకులు తమ మార్గముల మార్పుకొని బాగు పడియున్నారు. ఈ తీర్మానమును రచించిన నారు పరపతి పద్ధతిను ఇట్లు నిర్దేశములకును ని విషయమున పోలికజెప్పి. ఇట్టి దేశమున పరపతి సంఘముల సంఖ్య 20,000 రైతులకు 15 నందున నున్నది. జర్మనీలో 52 ఎంతన నున్నది. మన దేశమున 20,000 రైతులకు నొక్కటి చతుననే తెక్క తేలుచున్నది! దీనిని ఇట్టి మన దేశమున పరపతి యంత త్వంత గమన మనునట్టి పద్ధతి కావగనో సంతర్పితగతి యగు చుండుట చెదనుట సిద్ధము. కాని ఈ తీర్మాన విలేఖకులు ఈయనక్రమము మన దేశమున నవీన చుండుచేతక జాగ్రూతతో నభివృద్ధిచేయుటయే శ్రేయస్కర మగుటచేతను పెంపు శీఘ్రగామియై చుచుచున్నదిని ప్రాయచున్నారు. ఈ లోపమును గొంచెము తగ్గించు నుద్దేశమున గాబోలు పరపతి పద్ధతి సంఘములోని ప్రతి సభ్యును మాత్రమేగాక యతని కుటుంబము వారును పరపతి సంఘముల యొద్దికి నడ్డలు తగ్గుట వలన మరి ఒకరులును లాభమందు చున్నారని చెప్పి మొత్తముమీద నీ సంఘము లరునది లక్ష జనులకు మేలు సేయుచున్నవని తెక్కవేసినారు. ప్రభుత్వము వారి సంబాధ మీ సంఘముల కేమాత్రముండదగునని చచ్చించుచో జనుల విశ్వాసమును సంపాదించుటకును పెడత్రోవల ద్రొక్కకుండ

దీనిని కాపాడుటకును ప్రభుత్వాధికారులకును ప్రజలకును సమావేశ స్థానములుగ నుపయోగించి వారి పరస్పరారు రాగాభివృద్ధి చేయుటకును నీ సంఘములు ప్రభుత్వమునకు సంబంధించి యుండవలెనను భావము ప్రకటించబడినది. మఱియొకచోట మండలాధికారి తనసహాయకుల కథల మూలమునగాక స్వయముగా నీసంఘముల పరిచయము చేసికొనవలసినదనియు వీని సాధ్యమున నుత్సాహముతో పనిచేయువారల ప్రోత్సహించుచు తన పలుకుబడిచే స్థానికులగు ధనవంతులు మున్నగు వారలను నిపద్ధతికి నాకర్షించ వలసివదనియు నభిప్రాయము వ్యక్తమునడి. ఇకముందీ సంఘములకు గ్రామ వారిశుద్ధ్యము, ప్రాథమికవిద్య, ఆరోగ్యక్షణము మున్నగుపనులు గూడ నాయూ స్థానిక ప్రభుత్వముల వారి యనుకూలముల ననుసరించి నియమింప బడుచున్నవని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తలచుచున్నారు మొత్తముమీద పరపతి పద్ధతి పరిపాలన శాఖలలో నొక్కటియైనదనినారు అభిప్రాయ పడినట్లును విశదము. వీరు వైతీర్మానములో పరపతిసభ్యుల స్వయంసహాయ స్వాతంత్ర్యముల నపహరించు నిబాధనలేవియు చేయబడరాదని ప్రాయచున్నారు. ప్రభుత్వపువారి ద్రవ్య సాహాయ్య వసరము తగ్గించుచు సంతోషించుచున్నారు. అన్నివిధముల పరపతి సంఘముల స్వాతంత్ర్యము నిలువజేయుట యవసరమని యంగీకరించు చున్నారు. ఇది యంతయు న్యాయమును సమంజసమును నని యొప్పుకొనకతప్పదు. పరపతి సంఘములతో ప్రభుత్వము వారికి సంబాధ ముండుటకాని, వాని యభివృద్ధికై ప్రభుత్వమువారు పాటుపడట కాని, క్రమక్రమముగా వానికి ఇతరపాలనా కార్యముల నొప్పు చెప్పుట కాని మాకు ననిష్టములుగావు. ప్రభుత్వము వారి యుండలేకుండిన నీసంఘములభివృద్ధియగుటకర్తవ్యమే మెఱుగుదుము. ఇదివరలో వారు శ్రద్ధ పుచ్చుకొని నాడననే యీమాత్రపు పెంపయిన నయినదని మనఃపూర్వకముచున్నాము. కాని రానురాను ప్రభుత్వాధికారుల సంబంధ మెక్కించ జూచుటయు పరపతిసభ్యుల స్వయం సహాయ స్వాతంత్ర్యముల నిలువజేయు జూచుటయు రెండును నీదేశమున నొక్కడనే యెట్లు పొసగగల వో యర్థముకాకున్నది. ఇతరదేశములలో పరపతి ప్రజలలో ప్రారంభమయి ప్రభుత్వమువారి యంగీకారము వడసికది. ఇచ్చట ప్రభుత్వమువారిలో ప్రారంభమును ప్రజల కనుకూలించునున్నది. కొంత దూర మీపద్ధతి ప్రబలి ప్రజలుత్సాహము చూపునపుడే వారెక్కడ బుద్ధిమంతులై హక్కుల నెఱిగికొని స్వాతంత్ర్యము నెఱిగి తమ లోపముల నెంతో యని యధికారుల గుండెలో ననుమానము లంకురించుట యీదేశమున సహజము. ఇట్టిసందర్భమున ప్రభుత్వమువారెంత మంచియుదేశముతో ప్రారంభించినదయినను అధికారసంపర్క మెక్కువ యున్న యెడలనుపక్రమము మధ్యమఫల మిచ్చునప్పటికి మహాకాలము పట్టును. ఇంకేగాక సర్వవిషయములందు గూడ నధికారపద్ధతి నెలకొనినయెడల ప్రజాసాితకార్య మనవసరాటగములకును నాలస్యములకును భాజనమగును. ఇట్టి సభ్యులి కొంతవరకు వాటిగినదనుట ఆంధ్రదేశములో పరపతిసంఘ పద్ధతి వ్యాపించుకుండుటచేతనే తెలియవచ్చియున్నది. కావున నిజముగా పరపతి పద్ధతి వ్యాపించి దేశహితమునకు దోడ్పడవలయు ననినచో ప్రభుత్వమువారు క్రమక్రమముగా తమ సంబంధము తగ్గించుకొని తమ యుత్తమాధికారులకు వైచితరణ మాత్రము వదలి తక్కుంగల విషయములయందు ననధికార ప్రాబల్యమునే సాచ్చింపజూచుట శ్రేయస్కరము. పరపతిని పరిపాల

నా శాఖగా నొనర్చుటగాని దివిన్యాఅధికారులకు, కలెక్టరుకైనను, వానిపై నేవిధమగు నధికారమైన నిచ్చటయును వానిని జంపుటయే కాగలదని మాయభిప్రాయము.

నిషేధపు శిస్తులు.

మా పత్రికలో ఈనెల 18, 19, 23, 24 తేదీల సంచికలయందు తెనాలి డి॥ నిషేధపు శిస్తులు అను విషయమును గురించి శ్రీయత పెద్దిభొట్ల లక్ష్మీనరసింహముగారు వ్రాసిన సంగతులను ప్రభుత్వమువారును ప్రజానాయకులును జాగ్రూతతనై తిలకింతురుగాక. ఈ విషయము కొంతకాలముగ గుంటూరు కృష్ణాజిల్లాల రైతులను వేధించుచు న్నది. వారియందు దీనివలన నొక విధమగు నసౌత్వ కలుగుచున్నదనినను ననవచ్చును. డొంకల లోను పోరంబోకుల లోను త్రవ్వబడిన పంటకాలు వలు ప్రభుత్వాధికారుల యుత్తరువుపై త్రవ్వబడినను త్రవ్వబడుతున్నను త్రవ్విన తరువాత వారి యంగీకారమంది నిలిచినవను మాట ఇంతకాలముని నిరాడేపితములయి యుండుటవలనను ప్రభుత్వమువారు శాసన నిర్మాణసభలో నిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము వలనను సంగతిసందర్భముల స్వభావము వలనను సిద్ధము. ఈ పంటకాలువలు ఆత్మవసరము లనియు వీనిని పూడ్చినయెడల మరల నొక జల మార్గమును జూపుట ప్రభుత్వమువారి పని యని యు గుంటూరుజిల్లా గెజటులో 1-7-11 న ప్రచురింపబడిన విలేజి షీట్ యొప్పుకొనుచున్నది. ఒక రైతు మరియొక రైతును తన భూమిగుండా నీరు తీసికొని పోనిచ్చుట దుర్లభమనుట మానవ స్వభాముచే నిర్ధారితము. ఇప్పుడు పంటకాలువలుండు డొంకలును పోరంబోకులును సాధారణముగా వ్యవసాయమున కనువగు తొమ్మిది మాసములును పంటకాలువలు లేకున్నను దారులుగా నుపయోగ పడునవి కావనియు వేసవిలో కాలువలున్నను మార్గములయి యవకరించు చున్నవనియు లక్ష్మీనరసింహముగారు మొగయిడు చున్నారు. విషయము లిట్లుండియు 1911-వ సంవత్సరమున నిట్టిపంట కాలువల విషయమున నిషేధపు శిస్తులు వేయరాదని మండలాధికారులు తీర్మానించియు మరల మరల క్రమాభివృద్ధి న్యాయముగ నిషేధపు శిస్తులను రైతులవద్ద నుండి పసాలుచేయు చూడుట విస్మయకరము. నీల్లే యాధారమైనదనను నింత కాలము పల్లపు భూములెయూడినవి నేడు మెట్టపంటల నియ్యడానందనను రైతులు దండుగయి నను నిషేధపు శిస్తు నిచ్చుచున్నారు తమహక్కులను తామెరుగనివారగుట చేతను నేమి చేసిన నేయనట్లు పడవలసి వచ్చునో యని తలంచుట చేతను విద్యా విహీనులగు రైతులు నోరుమూసికొని దర్భరమైనను సహించుకొని యుండ సాహసింపుచున్నారు. ఇట్టి సహన మెప్పుడును శ్రేయస్కరముగాదు కాన ప్రభుత్వమువారి విషయములను మిక్కిలి జాగ్రూతతతో విచారించి తీర్మానించవలసిన యావశ్యకత గలదు. నిషేధపు శిస్తులక్రమముల దండించుటకుగాని ప్రభుత్వము వారి కోశముల నిండుటకుగాని ప్రభుత్వమువారే నిరయించి యున్నారు. కావున నక్రమము లేనిచోట నిషేధపు శిస్తులను గొనుట యన్యాయము. ఈ పంటకాలువల విషయమున నిట్టి దండనకు దగిన యక్రమమేమియు జరిగినదని చెప్పవీలులేదు. జనుగలేదని పాక్షికముగా ప్రభుత్వపు వారి ప్రత్యుత్తరమును సంపూర్ణముగా పైని నమూనైన జిల్లా గెజటులోని సర్క్యులరును సాక్ష్యమిచ్చు చున్నవి. కావున ప్రభుత్వాధికారు లీ విషయమున సత్వరముగా ప్రజల దుర్దశను మాన్పుదురని నమ్ముచున్నాము.

విదేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

ఉత్తర దేశపు వ్యవసాయము.

లండనులో 23వ తేదీ.

లండను జూన్ 23:—ఉత్తర దేశముల వ్యవసాయమును గూర్చి ఆలోచించుటకు, అన్ని దేశములవారునుచేరి లండను లో నొక పెద్ద సభను చేయవచ్చును. నూరుకుర ప్రతి విధులు వచ్చిరి. జార్జి క్రమక్రమముగా రీసభకు పోషకులుగ నుండుటకు సమ్మతించినాడని ప్రాధానము దేవప్రసాదము తెలియజేసిరి. సభ్యులీవార్త విని సంతోషముచేయు లగు కేకలు వేసిరి. పిమ్మట ఉత్తర దేశ వ్యవసాయమునుగూర్చి కొన్ని వ్యాసములు చదువబడినవి. ఈజిప్టుదేశములో వ్యవసాయ శాఖ మంత్రికి సలహాచ్చు వ్యవసాయకపండితుడగు దేవప్రసాదము చెప్పినారు:—పరీ పద్ధతులపై వ్యవసాయమును సేర్పట్టుట పాశ్చాత్యదేశములో నొకటి, ప్రాచ్యదేశములో నొకటి, రెండు పెద్ద కళాశాలలను స్థాపించుటకు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. ప్రాచ్యదేశములకు సింహళములో స్థాపించవలయునని ఆలోచించుచున్నారు. సింహళములో పెట్టికత్తెలవలయునని, సింహళపు వ్యవసాయమునుగూర్చి విశేషముగ సేర్పట్టు చేయరాదు. అట్టి అసంధ్యములు కలుగకుండునట్లు బాగ్రత్తగా ఆలోచించి ప్రస్తుతముల సేర్పరచవలయును.

చక్రవర్తిగారిసందేశము.

నిన్న ఈ సభకు వచ్చిన ప్రతినిధుల గౌరవాధ్యక్షుని దారితనమువారు ఇంగ్లండులో ఇన్స్టిట్యూటులో విందుచేసిరి. దీనికివిద్యుత్తు ప్రభుత్వ గౌరవాధ్యక్షులనుపించిరి. చక్రవర్తిగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగుచు నొక సందేశమును బంపిరి. ఈ సభవారు పునరుద్ధరణములనుగూర్చి చర్చించుట తమకు సంతోషముని రాజుగారు తెలిపిరి.

ఉద్యోగము - వ్యవసాయము

లండను జూన్ 24:—ఉత్తర దేశమునందలి వ్యవసాయ శాఖలో ఉద్యోగములు చేయుటకు ఆసక్తికలది యూరోపియను లాదేశమునకు వెళ్లుచున్నారు. వీరికి ఉత్తర దేశ వ్యవసాయమునుగూర్చి విశేషములు బోధించ వలయును. ఈ విషయమును, సభవారు ఆలోచింప వలయును. ఉత్తరదేశముకు వ్యావసాయక శాఖలో ఉద్యోగములు చేయబోవుచున్న యూరోపియనులకు ప్రస్తుతము, ఉత్తర దేశ వ్యవసాయ సంబంధముగ విషయము లేమియు తెలియవు. కొందరు వారి తెలివి తేటలవల్ల కొట్టుకొని పోవుచున్నారు.

సభ్యుల ఆమోదము.

సింహళములో కళాశాలను స్థాపించుటకు సభ్యులందరు, సమ్మతించినారు. దీనిని స్థాపించుటకు 50000 పౌనల ధనము కావలయును. వ్యవసాయకళాశాలలో చేరుటకు కనీస విద్యావ్యాప్తిగల గల విద్యార్థులందరు, ఈకళాశాలలో చేర్చుకొనబడుదురు. ఒక్క సంవత్సరము విద్య నభ్యసించవలయును. భోజనమునకు, నివాసమునకు, కళాశాలతరములు, మొత్తముమీద సంవత్సరము 150 పౌన లగును.

మాయరబ్బరు.

కొన్ని వస్తువులకు కలిపి తయారుచేయు రబ్బరునుగూర్చి దేవప్రసాదముగారిట్లు నడిపిరి:—కృత్రిమముగ నీలిమందునతయారు చేయుప్రయత్నములు సన్నగిరినవి. నలమందును పంటను అభివృద్ధిచేయుటకుగాని, పోకచేయుటకుగాని ప్రయత్నము లేవియు జరగలేదు. రబ్బరు పండించువారు ఈరహస్యమును గ్రహించినారు.

ప్రతి.

ప్రతిపంటకు ఆసియాదేశము లగియున్నట్లు తోచుచున్నది. ఈజిప్టు, సౌదాను, ఆసియా మైనరు దేశములలో ప్రతిని విరివిగా పండించు పక్షమున, ఆసియామైనరుగారు గుడ్డలకు కావలసిన దూని చాలవరకు అక్కడనే దొరుకును.

లండను, హిందూవుల సభ.

లండను జూన్ 24:—లండనులో నున్న భారతీయులు నేడు కాక్ట్రస్ హాలులో సభ చేసినారు. ఈ సభకు వచ్చిన వాళ్ళలో ఎక్కువమంది విద్యార్థులేయండిరి. సర్ మాంచూర్ భోనగూరుగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఇండియా కాన్ఫెరెన్సును సంస్కరించుటకు ప్రోత్సాహముగాను తెచ్చిన విల్లుకండలి యుద్దేశములకుగాను, ప్రోత్సాహముగానికి తమ వందనములు తెలుపవలయునని తీర్మానించిరి. కొన్నింటిలో మూడవవంతు భారతీయులుగ నుండవలయు. ఇతరు తగ్గకూడదు. ఈ భారతీయ సభ్యులను హిందూదేశమునందు ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన

శాసననిర్మాణ సభ్యులు ఎన్నుకొనవలయును. అంతేగాని వీరి నెన్నుకొనుటకు దొరకమువారిచే నిర్ణయముచేసిన ఆధికారసభ్యులకు ఆనకాశము కలుగ చేయరాదు. ఇంగ్లాండులో నివసించు, యూరోపియను కాన్ఫెరెన్సు సభ్యులకును, ఇండియాను సభ్యులకును ఏకభావము లేదు. కాబట్టి ఇండియానుసభ్యులకు, యూరోపియనులకుంకై సంఖ్య నకు 600 పౌనలు ఎక్కువచేయు యుక్త్యులనిక ఆన సభములేదు. అని మాడ తీర్మానించినారు.

కెనడా భారతీయులు.

కెనడా దేశములోనికి భారతీయులను రాకుండ నిరోధించుటకు కెనడావారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇట్లు చేయుట ఇంగ్లండువారికి తగదని ఈసభవారు తమకోషమును తెలుపుచున్నారు. కెనడాదేశీయులు ఇంగ్లండుదేశము కాలనీకి పోవుచున్నాడు, ఆకాలనీ ప్రజలు వీరిని రానియ్యకేమో అని భయపడుచున్నారు.

బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందలి ఒకదేశమువారు, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందలి ఇంకొక దేశీయులను, తమదేశమునకు రానియ్యక పోవుట, సామ్రాజ్యమునకు నష్టపాదకము. ఐదు కెనడావారు భారతీయులను తమదేశములోనికి రానిచ్చుటలేదు కాబట్టి కెనడావారిని ఇండియాకు రానియ్యకుండుటకు ఇండియావార తనమువారు నిరోధింప వలయును. అని సభవారు తీర్మానించినారు.

కెనడా భారతీయులు.

విక్టోరియా జూన్ 24:—ఆసియామైనరువారు కెనడా దేశమునందలి ఫసిఫిక్కు సముద్రతీరములో పనిపాటులు చేసికొనుటకు వందల కొలది వచ్చుచున్నారు. వారు వచ్చుట ఫసిఫిక్కుతీరమునందు నివసించుచున్న తెల్లవారికి చాలనష్టమును కలుగజేయునని ఫసిఫిక్కుతీరమునందలి తెల్ల వారందరును తలచుచున్నారు. ప్రస్తుతము కమగటా మారుట్టిమరులో వచ్చిన భారతీయులను వెంటనే వెళ్లగొట్టవలయును. ఇక ముందు భారతీయులు కెనడాకు రాకుండజేయుటకు నిర్బంధకరములగు చట్టములను చేయవలయును. అని మాడుజలమంది తెల్లవారు విక్టోరియాపట్టణములో కూడి పెద్దసభచేసి తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానమును కెనడా గవర్నరు మెంబరుకు పంపినారు.

ప్రొద్దు జవానుల సమ్మె.

స్టాంబుల్ జూన్ 24:—కొన్ని టపాలులుట్టుకే వచ్చుచున్నవి జవానులు తిరిగి నేటి ఉదయము సమ్మె ప్రారంభించినారు. పనిపాటులు మాని గోలచేయు చున్నారు.

మంత్రిగారి దర్శనము

స్టాంబుల్ జూన్ 24:—ప్రొద్దు తెల్లగ్రామీణ శాఖల మంత్రియగు థాన్సుగారు, ప్రొద్దుజవానుల ప్రతినిధులకు దర్శనముచ్చి వారి మొఘలనాలకింజుమి చెప్పినంత, సమ్మెనాటి పనిలో ప్రవేశించినారు. ఈసమ్మెకలన ఇప్పటికి 10 లక్షల ప్రాంతముల నప్తముచచ్చిరి.

రబ్బరు ప్రదర్శనము.

లండను జూన్ 24:—అన్ని దేశముల రబ్బరు వస్తువులను లండనులో ప్రదర్శింపుచున్నారు. ఇదివరకు ఇట్టివి మూడు ప్రదర్శనములు జరిగినవి. ఇవి నాలుగవది. ఈ సందర్భము కానాటు ప్రభుత్వగారు ప్రదర్శనమును నేడు ప్రారంభించినారు. గొప్ప గొప్పవారు ఆసక్తికల వచ్చినారు. వీరిలో హార్టర్ట్ గారు కూడవండిరి. రో ప్రభుత్వముల పక్షమున ప్రతినిధులు వచ్చినారు. కానాటు ప్రభుత్వ డిప్యూటీ చెప్పినారు:—కొంతకాలమునకు గచ్చును, బంగారమునంతలా కరముగ నుండును. ఇది కలితే మూలకము. 1913 సం॥లో సింహళము ప్రైటు నెటిల్ మెంబరుల నుండి 7000,000 పౌనలు బరువుగలిగి 11,000,000 పౌనలు విలువగల గచ్చును ఎరువు అయినది. 1914 సం॥ మొదటి 5 నెలలలో పండించినంత గచ్చును ఇదివరకెప్పుడును పండించలేదు. అని హార్టర్ట్ గారు చెప్పినారు. గచ్చునతో తయారు చేసిన చిత్రవిచిత్రము లగు గచ్చువుల నేకములు ప్రదర్శింపబడినవి. ఒకగది, గదిలో నుండవలసిన ఇట్లు కుప్పలు మొదలగు పని రబ్బరుతో తయారుచేసి ప్రదర్శనమునకు పంపించినది. రబ్బరుతో తెచ్చిన కొర్రు, ఒకకోర్టు తయారుచేయబడినది. ఇవన్నియు చూడగా, రబ్బరుపరిశ్రమ గడచిన మూడుశతాబ్దములలో ఎంత అభివృద్ధి జేరినది తెలియును. రబ్బరు తెచ్చి సులూ కొర్రు ప్రదర్శనమునకు సంబంధించి తెచ్చి సులూ ములు ఆడబడినవి. ఇంక కొంతకాలమునకు రోడ్లపై రబ్బరు

పూరి చేయుదునని ప్రదర్శనమునకు అప్రమేయము సర్ వాన్ బ్రాకు గారు తెలిపిచ్చినారు.

అంగ్లో పరిషియను నూనె కంపెనీ.

లండను జూన్ 24:—అంగ్లో పరిషియను నూనె కంపెనీ నీని గూర్చి కామన్సు సభలో వేరేక ప్రశ్నలకు చర్చలుగారి క్రింద సమాధానమును చెప్పినారు:—ఈ కంపెనీవారి నూనె శాత్రులు కొన్ని టర్కీ రాజ్యములోనున్న మాట నిజము. అయినను బ్రిటిషువారి ఆధిక్యత గలదగునని, చేయబడుచున్నది. నూనె బావులయొద్దనుండి నూనెను సముద్రతీరమునకు తీసికొని వచ్చుటకు, భూమిలో కొట్టుములు పొరుగునటుగ గూడ టర్కీ దొరకమునుండి అనుభవ గడిసి నాము. నానలకు కావలసిన నూనె దక్షిణ పశ్చిమమునండి, ముఖ్యము బ్రిటిషు పరగజానుండియు, లండనునడియు, సర్దుము చేయుటకు తగు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

కంపెనీ డైరీ మెన్ గారి గాము.

కంపెనీ బావులయొక్కయు, నూనె కొట్టులయొక్కయు, గవర్నరుమెంటు రక్షణనుగూర్చి కంపెనీ డైరీ మెన్ గారు లండను ప్రెస్సుకు ప్రశ్నలకు ప్రతిపాదించినారు. నూనె బావులన్ని పనిచాల జరిగింకాదులకు, కంపెనీలో కొన్ని భాగము లియ్యబడినవి. ఈ జరిగింకాదులు వాగా చదువునను వారు. వీరు అడవి మనుష్యులుకారు. కంపెనీలో వీరి కానాడితేనే లాభమును పంచుకొందురు. కాబట్టి వారు స్వంత భవనముచెప్పించి భాగములు వేసిక కంపెనీకి నష్టము కలుగ నియ్యరు.

రాజ్య పరిత్యాగము.

కెల్ గ్రాడు జూన్ 24:—సర్వీయా దేశపురాజుకు కేరీర మగ్గవత్తగా నున్నందున రాజ్యభారమును యువరాజు పదము చేసినాడు.

రాజ్యపరిత్యాగము అభ్యర్థము.

కేరీరములో అస్పష్టగా నున్నందున, ఆరోగ్యమును పొందునకు, రాజ్యమును కుమారకపదము చేసినానే గాని, రాజ్యమును శాశ్వతముగా సంతృప్తింప లేదని రాజుగారు ప్రకటించినారు. ఆరాజుగారు ఆరోగ్యమును పొందుటకు స్నానములనకే ప్రాంతంజే పెట్టినారు.

అల్లెలంద్రా రాణిగారి జన్మదినము.

లండను జూన్ 24:—అల్లెలంద్రా రాణిగారి జన్మ దినోత్సవము ఈ సందర్భముకూడ జరిగినది. రాణిగారి పేరు తో కయారు చేయబడిన రోజు ప్రస్తుతము ఒక్కలండను పట్టణమునే 20 నెలనుండి అమ్మినారు. ప్రస్తుతము సమ్మెవారి కందరును తెల్లని దుస్తులను ధరించిరి. లండను పట్టణపు మేయరుగారి భార్య, ఇంకను ప్రసిద్ధులగు కోకసాములు ప్రస్తుతములనుచ్చిరి. అల్లెలంద్రా రాణి పునఃపునః మోటారుపండి పై ఉండెను. ప్రజలు సంతోషముచేయు లగు వస్తువులును సత్పించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

కేప్టౌను జూన్ 24:—దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల కష్టములను గాఢముగా తయారు చేయబడినట్లు, నెనేలు సంఘమువారి ఆలోచనకు, రాజకీయముగూర్చి, వీరి గురువరకు మూడుపౌనల పన్ను ఉండవలయునని వాదించినారు. గవర్నరు మెంటుపక్షమున సభ్యుడగు సర్ థామసు గాట్సు గారు, నెటాలు సంపాదక తోటల యజమాని యగు క్యాబెల్ గారును వింటుగారి వాదమును ఖండించినారు.

గాట్ ల్యాండు స్త్రీయరు.

లండను జూన్ 24:—గాట్ ల్యాండు స్త్రీయరు కొండకు కొట్టుకొన్నదని విన్న తెలిసినాము! ఈస్త్రీయరుకెట్టెను, నావికులు, పోలిసోయిన స్త్రీయరుగూడనే యున్నారు. కెట్టెను, నావికులు, చాలావృత్తముగ పనిచేసినారని ఖండించిన ప్రయాణికులు చెప్పినారు.

గ్రీసు దేశము యుద్ధనానలు.

వాషింగ్టను జూన్ 24:—గ్రీసు దేశము వారు, ఆమెకా వారికి కొనిన రెండు యుద్ధనానలును వారములో గ్రీసుకు పంపించును. ఇరాహోస్ట్రీయరు ప్రస్తుతము నెటిల్ చేసి యు సముద్రములో నున్నది.

జర్మను వైమానికుడు.

లండను జూన్ 25:—చార్లస్ అనుజ్యును వైమానికుడు పదునెనిమిదిగంటలు విడవకుండ ప్రయాణముచేసినాడు. ఇంతనే నిద్రపడ కవరము ప్రయాణము చేయలేదు.

రుష్యాలో ఆంగ్లేయ సౌకాధిపతి.

సెంటు పీటర్స్ బర్గ్ జూన్ 25:—రిష్యు అడ్మిరల్ లు టెట్రిగారికిని సాండురాడు కెప్టెనులకును నిన్నటిరోజున రుష్యా చక్రవర్తిగారి దర్శనమునకు బడినది. మధ్యాహ్నపు ఫలహార ముచ్చట జేసి, సాయంకాలము గ్రాండు డియోక్స్ సైరల్ గారి పండును బోయిరి.

స్వీడునుకు వెనెల సమ్మేళనము.

లండను జూన్ 24:—వెనెస్వలారు స్వీడునావిగేషను కంపెనీ, బ్రిటిషు ఇండియా నేవిగేషను కంపెనీ, ఒకదానితో ఒకటికలిపినమాట నిజమని నేడు వెనెస్వలరుకు వెనెవారిమీటింగులో ప్రకటించినారు.

కీలుకాలువను తెరచుట.

కీలు జూన్ 25:—నిన్నటిరోజున జర్మనీచక్రవర్తిగారు కీలుకాలువను ప్రారంభించిరి. కీల్ నేనుండి చక్రవర్తిగారు స్వీడునులో వెడలిపోవుచుండగా జర్మను యుద్ధనావలును, ఆంగ్లేయ యుద్ధనావలును గౌరవార్థముగ ఫిరంగులువేసినవి.

అయిదొండు స్వరాజ్యము.

లండను జూన్ 25:—నేషనలిస్టులకు గావలసిన ద్రవ్య మంతయు నియ్యబడునని ఆమెరికాలోని సంయుక్త అయిరిష్ సంఘముయొక్క ప్రెసిడెంటుగారు రెడ్మండుగారికి తంతిని బంపిరి.

రాజదంపతులు.

లండను జూన్ 24:—రాజదంపతులు నేడు నాటింగు హాము వెల్లి పరిశ్రమాలయములను దర్శించిరి. రాజదంపతులకు పరిశ్రమాలయాధికారులు మనఃపూర్వక మగు స్వాగతముల నిచ్చిరి.

ఇండియాకొన్నిలు బిల్లు.

లండను జూన్ 24:—ఇండియా కొన్నిలుబిల్లు ఈనెల 30 వ తారీఖున ప్రభువులసభలో రెండవమాటు చదువబడునని క్రొవ్డప్రభువుగారు నేడు ప్రభువులసభలో ప్రకటించినారు.

మంత్రులసభ.

లండను జూన్ 25:—ఈమధ్య మంత్రులసభ సభాసభలు తరుమగ జరుపబడినవి. కడచినరాత్రి ఆస్పిక్రమంత్రులు గారు చెడ్డెండు, డిల్లూ, ఒకానరు గాల్గతో సంప్రతించిరి.

పరాసువారి అవ్వ.

స్టాంబుల్ జూన్ 25:—దొరతనము వారికి గావలసిన 20,00,000 పానులును 91 చొప్పున, పుత్రము తిచ్చుచున్నారు. మాటికి 3½ చొప్పున వడ్డీ యియ్యబడును.

ప్రభువులసభ.

లండను జూన్ 25:—ప్రభువుల సభలో నిన్నటి రోజున సవరణబిల్లు రెండవసభ్యాయము జూలై 1వతేదీని చదువబడునని క్రొవ్డప్రభువుగారు చెప్పిరి.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

రామసాధు హత్య.

కోకా జూన్ 24:—1912వ సంవత్సరములో బాడ్పు మునందు పియరే రామసాధు అనునతని హత్యచేసినందునకై నెరసింగు బాగీరుదారు, హరిలాలుకాయస్తా లాహిరీ అని యిరువద్రుతివేసి దాసు అనుముగ్గురి విచారణము ప్రారంభ మయినది. అగ్రా కోటులో వలెనే ఇదియు రాజీయమునకు సంబంధించినదట. లక్ష్మీలాలు, రామకారణు దను ముద్దాయి లిద్దరు అప్రూవరుల క్రింద తిరిగిసంపద తీయబడిరి—జోర వారసింగు పరాశీ అయినాడు. ఈ హత్య విషయమై తమకు మొదట మార్చి 1914లో అగ్రాహత్య నేరమువిషయము విచారించుచుండగా తెలియచచ్చినదనియు, దానిమీదబాడ్పురములో విచారణచేయగా ధనికుడగుసాధువొకడు 1912నుండి కనబడుటలేదనియు, కేసరిసింగు, రామకారణుదనువారి తనిహత్యచేసినట్లునుమానింపబడి రనియు తేలినదని డిల్లీలోని దోషవిచారణ శాఖకు నూపరింపెండెంబు ఆరంప్రొగుగారు తెలియజేసిరి. పిదపాతను పంపించి కోకాకు తీసికొనివచ్చి అప్పడు ఖాళీగ నుండి రాజపుత్ర భోజనశాలయందు హత్యచేయబడెనని,

రామకారణు డిచ్చిన వాక్కులములో సాక్షికి మే 12వ తేదీని తెలియజేసెను. అంతట శకమును మేడమెట్లక్రింద పాతిపెట్టబడి నది కాని యెముకలకు వెల్లిగింది ఆరుమాసము లయినతరువాత దహనముచేసిరి. త్రివేణిదాసు అగ్రాలో సాక్ష్యమిచ్చిన వెనుక గాడ్పురమునకు తీసికొనిరాబడి పట్టుకొన బడెను. ఈతనిబాడ తెట్లు తీయబడినది సాక్షి వివరించెను. సాంకేతికాక్షరములలో వ్రాయబడిన కాగితములో పండిత పిన్నెను దత్తుమరికొందరి పేర్లుండెను. సాధువు అన్తికలను బిస్సెను, జోరువారు, లక్ష్మీలాలు అనువారు వెల్లిగించుకుపోయిన 1912వ సంవత్సరము డిసెంబరు 8వ తేదీని బిస్సెనుదత్తు కోకాలో నుండిట్లు ఒకదినచర్య పుస్తకమువలన తెలిసినది.

వైద్యము చేసికొని జీవించు చుండిన భారతీయవైద్యుని సాక్ష్యము పుచ్చుకొనినవెనుక కేసు వాయిదా వేయబడెను.

హత్యతో కూడిన దొంగతనము.

కలకత్తా జూన్ 24:—పాంధా పోలీసు స్టేషను అధికారములో నుండిన బెరూయాయం దిటీవల దొంగతనముతో రెండు హత్యలు చేసినట్లు తెలియవచ్చి హుగ్లీ జిల్లాపోలీసువారు విచారణ చేయుచున్నారు. దొంగలగుంపాకటి ఒకయింటిలో ప్రవేశించి భిరోదాసును స్త్రీని, తారాపావో అను బంగాళీ యువకుని చంపిరట. పాపము వీరిద్దరు కేకలు పెట్టుటకు ముందే పని జరిగిపోయినది. తరువాత ఆభరణములను, సొమ్మును యెత్తుకొని దొంగలు నడిచిరి.

మరిరెండు బందిపోట్లు.

మరిరెండు దారుణమైన బందిపోట్లు బంగాళములోని బేకరుగంజీ, మూర్దాచామ జిల్లాలలో నిటీవల జరిగినట్లు తెలియచున్నవి. ధాందభాత్ర గ్రామములో నివసించుచుండిన పానెయి అను మహమ్మదీయుని యింటిలో మహమ్మదీయు లిరువదిమంది ప్రవేశించి నాలుగువేల రూపాయలకు ఆభరణములును, సొమ్మును దోచుకొనిపోయిరి. రెండవదానిలో కొందరు మహమ్మదీయులును, హిందువులును కలిసి మిథునపురము జిల్లా ఉదయచంద్రపురములోని రాహిముషేకు అనువారి యింటిలో ప్రవేశించి నందులో యుండిన తుపాకీని సంక్రమించిరి. తాము బలపడిన తరువాత యింటివారిని కొట్టి రెండువేల రూపాయల ఆస్తినిపట్టుకొనిపోయిరి. ఎవరును పట్టుకొన బడినట్లు తోచదు.

కీడ్డుపురము డాకులలో దొంగతనము.

కలకత్తా జూన్ 24:—కడచిన ఆదివారము రాత్రి కీడ్డుపురము డాకులలోని 7 వ సంబరు పాకలో దొంగతన ము జరిగినదని తెలియచున్నది. ఆ సమయముననే స్ట్రాండు రోడ్డు, నంబియన్న 7 వ సంబరు రేవులో సరకును దొంగలు దోచుకొని పోయిరి. రేవు దిగుమతి యైన సరకులతో నిండి యుండెను. నే డిక్కలమెంతయో అల్లరిగ నున్నది. విలువగల సబ్బులు, సిగరెట్టులు, బట్టల తానులు, సారాయములు మున్నగునవి యుండిన పెట్టెలనుండి చాలసరకులు తీసికొనిపోయిరి. అడ్డుకట్టిన తీగలను తెగగొట్టి సరకువేసిన గదిలో ప్రవేశించి విలువగల సరకులు పెట్టెల నెవరో ఎత్తుకొని పోయిరి.

కలకత్తాలో దొరకిన ప్రేలుడు పదార్థము.

కలకత్తా జూన్ 24:—కలకత్తా అనుహత్య వీధిలోని 45వ గృహముందు వైద్యాలయములో దొరకిన అనుమానాస్పద మయిన పెట్టెనుగరించి పోలీసువారు విచారింపగా ఒకచిన్న డబ్బాలో పొగలేని తుపాకీమందుండెనని తేలినది. వైద్యునితో కలహించేయుటకై వచ్చిన రోగి యెవరో నిశ్చయింపరాకుగ మరిచి పోయియుండు నని పోలీసువా రెంచుచున్నారు.

బొంబాయి మునిసిపలు కమిషనరు.

బొంబాయి జూన్ 24:—పి.ఆర్. డెలుగారు నెలపు తీసికొనినందున వారిస్థానమునలో గడమునిసిపలు కమిషనరుగ హెచ్చిచి. క్లయిటను ఐ. సి. ఎస్. గారు నెక్సు నెలనుండి పనిచేయుచున్నారు. మునిసిపలు కార్పొరేషనుకును, కమిషనరుకును అనుకూలభావము వీరు అట్టింగు కమిషనరు గ నుండిన కాలములో కంటే మరెప్పుడును అంతవ్యక్త కా లేదు. కాడెలు గారు శుక్రవారము మెయిలు స్టీమరుమీద బొంబాయి వత్తురు. కార్పొరేషను సభ్యులు క్లయిటనుగారికి ఓ యింటలు క్లబ్బులో నేడు వింధోనరైదురు. నేడు మునిసిపాలిటీ స్టాండింగు కమిటీసభలో వీరు చివరపర్యాయము హాజరయిరి. సభ్యులనేకులు వీరి ఉద్యోగకాలము ముగియుచున్నందునకై చింతిల్లి వీరికభినందించిరి. ముఖ్యముగ పాలవ్యాపార మునకు సంబంధించిన నిబంధనము లనే యిబ్బందులును, కష్టము

లును కలుగకుండ అమలులోనికి బెట్టిరి. వీరు తిరిగి కాశ్మీరపు కమిషనరుగ వచ్చెదరు గాక యని కోరిరి.

కెడిటు బ్యాంకు.

బొంబాయి జూన్ 24:—కెడిటు బ్యాంకింగ్సుడు లిక్విడేషనులో నున్నది. ఈ బ్యాంకు నిధివరలో మేనేజరుగనుండిన జాఫర్ జాసబుగారు జూలయి 4వ తేదీని ప్రారంభముగ హైకోర్టుక్రిమినలు సెషన్సులో విచారింపబడుదురు. ప్రస్తుతము టెల్లములో జరుగు హత్య విచారణయందు వాదించుచున్న ఎక్స్ డివ్యానుగారు జాసబుగారి పక్షమున బహుశః పని చేయుదురు.

బసోరా యాత్ర

బొంబాయి జూన్ 24:—బొంబాయి దొరతనమువారు ప్రకటించిన పత్రికలో నిట్లు తెలియజేయ బడినది:—బసోరా నుండి వచ్చినవారిని తనిఖీచేయుపని కానిస్టాంటినోపిలు కాని టర్కీబోర్డువారి వలన జూను రెండవతేదీ నుండి మానివేయబడినది. యాత్రకుల రాకపోకల కేవిధముగ నభ్యంతరము లేదు. బసారాకు వచ్చువారికి రహదారి చీ ట్లిచ్చుటకు ప్రారంభించబడినది. అని బాగ్దాదులోని రాజకీయ రాయబారి 10 వ తేదీని సమాచారము పంపియున్నాడు.

హిందూస్థాను బ్యాంకు.

లాహోరు జూన్ 24:—ముల్తానులో స్పెషలుడిప్యూటీ జడ్జి రాయి దామోదరదాసుగారు హిందూస్థాను బ్యాంకు నెల్లివేయవలసినదని చేసిన ఉత్తరవుమీద దీని కిదివరలో మేనేజరుగ డైరెక్టరు బోలతురాయి, మరికొందరును చేసిన అప్పీలును న్యాయమూర్తి రాటిగానుగారు కొట్టివేసిరి.

మానసియులగు గంగాప్రసాదవర్మ గారి మరణము.

లక్నో జూన్ 24:—మానసియులగు గంగాప్రసాద వర్మగారు ఆంధ్రక జ్వరమువలన నిన్న నాటికాలులో మృతి జెందిరి. వీరు సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసన సభలో సభ్యులు మరియు లక్నో పౌరులలో సగౌరవ్యులు. మునిసిపలుబోర్డుతో, వీరికి రహదారి 25 సంవత్సరములనుండి సంబంధము కలదు. స్థానికముగ ప్రకటించబడుచున్న ఆద్యోకేటు, హిందూస్థానీ పత్రికలకు సంపాదకులు.

లక్నో జూన్ 25:—నిన్న వీరి మరణము గురించి కోర్టులో జ్యూడిషులు కమిషనరుగారివలన తెలియజేయబడినది. కోర్టులు, కార్యాలయములు, బజారులు వీరి గౌరవార్థము మాసివేయబడెను.

ఆలిఫురు కళాశాల.

ఆలిఫురు జూన్ 25:—సంయుక్తరాష్ట్రముల లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారు జూలై 16 వ తేదీ తరువాత ఆలిఫురును దర్శించి గవర్న మెంటు వారి ద్రవ్యసహాయము విషయమై మయాలకును సున్నీలకును బయలుదేరిన కలహము విషయమై బ్రిటీలతో ముచ్చటించెదరు.

పిల్లలు మునిగిపోవుట.

సికిందరాబాదు జూన్ 25:—నిన్నటిరోజున ఆంధ్రోని శావెల్ అను నిరువురు బ్యాండుపిల్లల శకములు చెరువులో కనుపడినవి. సోమవారమునాడు రాజాగారి జన్మదినమున సేనా విన్యాసము జరిగినపిమ్మట నీపిల్లలు స్నానముచేయుటకై చెరువుకు బోయిరి. శావెల్ చాల లోతుకుపోయి తిరిగి రాజాల నందున ఆంధ్రోని ఆతనిసహాయము నిమిత్తముపోయి చివర కిరువురును మునిగి చనిపోయిరి.

మరణవార్తలు.

సికిందరాబాదు జూన్ 25:—మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదుగారి వృద్ధజనకులగు రాజా హరికిషన్ బహద్దరుగారు ను, హైకోర్టుజడ్జి పనిచేసిన మార్వి అబ్దుల్ గఫూరుగారును, మృతివొందిరి.

అధికవర్షమువలన రైలురోడ్డు తెగుట.

ఖుద్దాగోడ్డు జూన్ 24:—తుపానుపట్టి పెద్దవర్షము కరి యుటచే పలాసా, బరహంపురముల మధ్యరైలుబండ్లు నడుచుటపాయకరమని తెలియజేయబడి కలకత్తానుండి వచ్చుచుండిన 3వ సంబరు మద్రాసు మెయిలును, 21వ సంబరు ప్యాసెంజరును ఈప్రాంతముల నిలుపు చేయబడెను. కొంద రుద్యోగులతో పినిసహాయా ము రయిలుబండొకటి కెల్లెర్రో. 2వహళ రాక పోకలు పండ్లెండు గంట లాగిపోవలసి వచ్చును.

III

in the country. It is said he would feel impossible as it is more-income in the

కొలది కాలములోనే అనేకములగు నితరవృత్తులందు గూడ స్త్రీలు ప్రవేశించుచుండునట్లు తోచుచున్నది. కవిత్వ మందును వచనరచనమందును కొందరు తురుష్క-స్త్రీ లెదివర కే ప్రసిద్ధి వహించియున్నాను. న్యాయస్థానములకు సాక్షి మును భేష్టుటకుగాని స్వపక్షమున వాదించుకొనుటకు గాని స్త్రీలను రానిచ్చు నాచార మిదివరకే కలదు. దీనినిబట్టి స్త్రీలు న్యాయవాది వృత్తిని గూడ నవలంబించు టకు మార్గము కొంతవరకు సిద్ధముగ నున్నట్లు తోచుచున్నది. రోగులకు చికిత్సచేయుటయు నుపచారము సేయుటయు ననుకార్యములవిషయమున తురుష్క-స్త్రీల కంగీ కార ముండుటయే కాక, చేయవలెను నభిలాష కూడ కలదు. ఇంగ్లీషుకాకి, ఇటువంటి పనులను జేయుటకై యీదేశమున చాలమంది కావలసియున్నారు. స్త్రీలను హామిలో నుంచు నట్టి యాచారమువలన, ప్రాకారపాయకరములగు సందర్భము లలోగూడ వైద్యసహాయము స్త్రీలకు చాలవరకు లభించు చుండుటలేదు. స్త్రీ వైద్య సహాయము నరక్షితులు కాదనిన రోగు లెందరో యీకారణమువలన మృతులగుట సంభవించినది.

4. 1911 ఏప్రిల్ 28 తేదీకి రాష్ట్ర విక్రయశీలక సంఘము
చుండిగా మద్రాసు నిష్కానణముగా కాపతెనిన ఫిర్యాద
సరియైన ముగల్ హుస్ కాడని తెలిసినాడు. మహమ్మదయని

అంతట కోరు -- విని.

వృత్తాంత లేఖలు

[మా విలేఖకులవద్దనుండి]

భారత వార్తలు.

కావ్యములు.

భారత జాతి 22:—కావ్యముల వ్యాసములగు శ్రీమదుత్తరములను సుబ్రహ్మణ్యముల వంతులుగా ముద్రా ముద్రాపకము చేసి “శ్రీమదుత్తరముల గ్రంథ భాండగారము” ను ద్వారా భాండగార శ్రీమదుత్తరముల కోరికపై యీ గ్రామమునందు బోధనాధికారి భవనమున 19 తేదీ విద్య యొక్క యానందమును గూర్చియు, భాండగారములు విద్యా వ్యాసముల తోడ్పడవలను విషయమును గూర్చియు చిట్కమును పంపించిరి. మరువాడు ప్రాంతము 8 గంటలకు “భాండగారము” ముద్రాపకము చేసిరి.

కావ్యముల వ్యాసములు.

కావ్యముల వ్యాసములగు శ్రీమదుత్తరములను సుబ్రహ్మణ్యముల వంతులుగా ముద్రా ముద్రాపకము చేసి “శ్రీమదుత్తరముల గ్రంథ భాండగారము” ను ద్వారా భాండగార శ్రీమదుత్తరముల కోరికపై యీ గ్రామమునందు బోధనాధికారి భవనమున 19 తేదీ విద్య యొక్క యానందమును గూర్చియు, భాండగారములు విద్యా వ్యాసముల తోడ్పడవలను విషయమును గూర్చియు చిట్కమును పంపించిరి. మరువాడు ప్రాంతము 8 గంటలకు “భాండగారము” ముద్రాపకము చేసిరి.

తమిళ వార్తలు.

తమిళ జాతి 21:—మామిడిపల్లిలో చిరకాలము పనిచేసి సర్వోత్తర సార్వభౌములును, దీనరక్షాపత్రములును, భర్త ముగ్ధులయ్యలను అగు తేలు అవసరముల జగ్గరాజుగారి మనుమలు జగన్నాథరావు పంతులు బి. యే. బి. యల్. గారు అసాధ్యమైన సమస్యను సత్వరముగా నియమించి చతుర్వాక్విని పంపించిరి. అసాధ్యమైన సమస్యను సత్వరముగా నియమించి చతుర్వాక్విని పంపించిరి. అసాధ్యమైన సమస్యను సత్వరముగా నియమించి చతుర్వాక్విని పంపించిరి.

కావ్యముల వ్యాసములు.

కావ్యముల వ్యాసములగు శ్రీమదుత్తరములను సుబ్రహ్మణ్యముల వంతులుగా ముద్రా ముద్రాపకము చేసి “శ్రీమదుత్తరముల గ్రంథ భాండగారము” ను ద్వారా భాండగార శ్రీమదుత్తరముల కోరికపై యీ గ్రామమునందు బోధనాధికారి భవనమున 19 తేదీ విద్య యొక్క యానందమును గూర్చియు, భాండగారములు విద్యా వ్యాసముల తోడ్పడవలను విషయమును గూర్చియు చిట్కమును పంపించిరి. మరువాడు ప్రాంతము 8 గంటలకు “భాండగారము” ముద్రాపకము చేసిరి.

కొడమంచిలి వార్తలు.

కొడమంచిలి జాతి 21:—ఈనెల 8వ తేదీన మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు గుంటూరు జిల్లా పరిషత్తు సమావేశమై “శ్రీమదుత్తరముల గ్రంథ భాండగారము” ను ద్వారా భాండగార శ్రీమదుత్తరముల కోరికపై యీ గ్రామమునందు బోధనాధికారి భవనమున 19 తేదీ విద్య యొక్క యానందమును గూర్చియు, భాండగారములు విద్యా వ్యాసముల తోడ్పడవలను విషయమును గూర్చియు చిట్కమును పంపించిరి. మరువాడు ప్రాంతము 8 గంటలకు “భాండగారము” ముద్రాపకము చేసిరి.

ఇది జరిగిన మరునాటికి ముద్రాపకము పనిచేసి ఖంటల అప్పుడు ముద్రాపకము చేయబడెను. ముద్రాపకము చేయబడెను. ముద్రాపకము చేయబడెను. ముద్రాపకము చేయబడెను.

గడ్డిపేట్లకు అంటుకొనెను. వానినాడుటకు నేరము? నుమారు సాయంత్రము అయిదుంటలకు చల్లబడెను. అప్పుడు వంటలుచేసికొని భుజించిరి. రాత్రిమధ్యాహ్నము గడ్డిపేట్ల లింకను తగులుబడుచుండెను. ఆర్పమనియు, నాలుగైదు రూపాయలించెదమని కొందరడిగినను కులివారడెవ్వరు సాయపడలేరి. అనేకవిధముల బ్రతిమాలిన తర్వాత తోడ్పడిరి. ముమారు రాత్రి ఒంటిపుంటు మంటలార్పివేయబడినవి.

మరల 11 తారీఖున ఊరంటుకొనెను. ముమారు మొత్తముమీద రెండువందలయిండ్లు పోయినవి. 60 పెంతుటి లోగిట్లకు పశుశుభ్రము చేయబడినవి.

భాషల్ల వార్తలు.

భాషల్ల జాతి:—భాషల్ల సమావేశమునందే చీరాల యం దొక బాలవిత్తము మొగళువునుగని వాత్సల్యముచేసి పోలీసువా రాచిదానిని, ఆమెతల్లిని ఆశువుతో కళేబరమును దెచ్చి రిపోర్టు చేసిరి. ఇది యొక్కటి వెలికివచ్చినది గాని యిట్టి వాత్సల్యము దినదినము జరుగుట విషయము న్నాము. పాపమా బాలికను నిందించుట కేవలము వెట్టి బాలి తంతువుల పునరుద్ధారమును నిర్దోషిండును ఏటికెదు రీదమని కాసింపెడి పూర్వాచారపరాయణు లిట్టి ఘోరకృత్యములకు తలపాదలయి యున్నారు. ఎంతకాల మీ భరతఖండము బాల విత్తంతువుల కన్నీటిచే దడు ప బడుచుండునో ఎంతకాల మీ భరతఖండము శుభవాత్సల్యచే భీభత్సయుగండునో ఎంతకాల మీ భరత ఖండము నుద్ధరించుట హరి హరదులకు శతకృత్యములు. అంతకాలము నీ భరత ఖండము వన్నెయు వాసియుదరిగి నామమాత్రావస్థ మెయిండును. ఆహ! యేమి యామతము! ఆహ! యేమి యాచారము! శుభవాత్సల్యము చేయనగుని పునర్వివాహము నీలి వాత్సల్యముగా!

యావనము బాలులకువలె బాలికలకును లేదా? కామాదిగుణములు యవకులకువలె యవకులకు లేదా? బలవానిదియై గ్రామో యనియెడు ఆర్యోక్తి శ్రీలయందేల వర్తింపదో, విద్యాంశుల సయితముజయించెడి యింద్రియము శ్రీలయమాత్ర మంతకులభనాధ్యమెట్లగునో దరవగామామ ఓవిద్యాసాగరా! ఓరాజారామమోహనరాయా! మీ సత్కార్య సురక్ష మీదేశ మందలి భక్తి యాదేశమును రక్షించుగాక!

ఒక దుఃఖ వార్త.

నర్సారావుపేట డివిజన్ లోకల్ ఫండు అసిస్టెంటు ఇంజనీయరుగారు ఈ గ్రామ వార్తలను సగు మ-రా-శ్రీ శ్రీకృష్ణ పార్థసారథి నాయుడుగారు మొన్న 18 తేదీన మిగుల పరిభ్రమతో తమకుతురి వివాహ మొనర్చిరి. వధూ వరులను బంధుగులను మరల తమగృహమును గూర్చి వెళుచు బెజవాడలోదిగిరి. 21 తేదీయదయమా పెండ్లిమీమారు డకన్నా త్తుగా కృష్ణ కాలవయందు బారిపడి పరలోక గతుడయ్యెననడి. పిడుగువంటి వార్త శ్రీనాయుడు గారిని వారి బంధువులను, మిత్రులను నిశ్చేష్టులు చేసెను. వారందరిప్పుడు దుఃఖవార్త ధియందు మునిగి యున్నారు.

జూబులు.

ఆంధ్రమహాజన సభాతీర్థములను దిగి యొకసారి మాయకొనుచుండ, శ్రీవీరేశలింగము పంతులవారిచే నుపసాదింపబడి, శ్రీచిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము, అప్పారావుపంతుల గార్లచే నామోదించబడెడి యాక్రింది తీర్మానము ద్వారా మధ్యము. “ఆంధ్రకవిచంద్రులగు తిక్క నామాత్యులకును పోత నామాత్యులకును స్మారక ప్రతిష్ఠాపనల నెలకొల్పుట కిదిగతము జరిగిన ప్రయత్నముల కనభవారు సంతసింపుచు...” పోతనామాత్యులకు స్మారకప్రతిష్ఠాపనము నెలకొల్పి విషయమున గా. కేశవశిఖర గారు ముగ్గురవారు ప్రయత్నములు చేయుచుండుట వాస్తవమేమనెను మన మెఱుంగుచుము. దానికి మనముతోడ్పడియున్న నోడ్పడి యుండున్న సంతసింపవలసివచ్చె. కాని తిక్కనామాత్యులకు స్మారక ప్రతిష్ఠాపనము విషయమై యే ప్రయత్నములు జరిగియుండుట నేనెఱుంగను. నెల్లూరవా రెమైన నీ ప్రయత్నము చేయుచున్నారేమో నేనెఱుంగను గాని మాగుంటూరువారు మాత్ర మీగౌరవము సంగరింపజాలరని నానమృతము. పాపము! ఆంధ్రమహాజనసభ వారు 19వ గుంటూరు మండలసభలోని తీర్మానమును బురస్కరించుకొని యిట్లు

ప్రాసమువారు కాబోలు! గుంటూరువారు దర్శింపబడెను. దాతీర్థమును మఱచి పోయి యుండుటయు నేప్రయత్నములను జరుపకుండుటయు గృహగృహిణులకు మెదలులై యెట్లక గంభీర మానమును వహించియుండిరి కాబోలు! ఇట్టి సంగతిసందర్భములయందు నిండియే “పిట్టియంటలు” నొక విలేఖరుడు “కొన్ని సంవత్సరములక్రిందట తల నెట్టియుండిన తిక్కనసర్వరణ ప్రతిష్ఠాపన మిప్పటికి నెరవేరజాలరై గుంటూరువారు అని, పరిహసించియుండుట యాశ్చర్యమా? లేకమైన బ్రయత్నించుచుండని విషయమున మహాప్రయత్నములచేయుచున్నట్లు ప్రాసములు పరిహాసాస్పదముకాదా? మానమునొక పరి తమప్రతికూల నేరతో విలేఖరులు ప్రయించుభాషకాకృత్యములు తప్ప యీ ప్రశంసయే యెందుచు గానమే! గతాంధ్రమహాజనసభలో స్వగౌరవ రక్షణార్థము గంభీర మానమున వహించియుండిన గుంటూరువారు, ఇప్పటికైన దత్తయత్నములచారంబించి రాబోవు నాంధ్ర మహాజనసభలోగూడ నిట్టి యవస్థ తలపింపకుండుటకుల కాపాడుకొనుట గాని, లేక “మీ మీ ప్రయత్నము చేయజాలము. మీరు సంతసించి లాభము లేదు. ఈ భారము మీపైననే వేసికొనుడు” అని ఆంధ్రమహాజనసభలో స్పష్టముగా దెలియజేయుటగాని కృత్యమనిమా గుంటూరుసోదరులకు విజ్ఞాపించుచున్నాడను.

ఒక కార్యవాది.

ఒక దుర్వివాహము.

అయ్యా! ఈ నెల 24 వ తేదీ బుధవారము “ఆంధ్రప్రతిక” లో “నాదరాబాదుపురవాసియు, శిశువరరాబాదు నివాసి” యు “ఒక దుర్వివాహ” మను శీర్షికక్రింద ప్రాసములు రెంటిని జూచితిని. అగ్ని సాక్షిగా వివాహమాడిన ధర్మపత్ని శుభవియ్యెయిండగా మరల వివాహమాడు నాచారము చాల కాలమునుండి మనలో ప్రబలియున్నది. ఇయ్యగి సహచారమో, దురాచారమో, కావలిలో విలేఖనాద్వాయము చేసికొనిన కొందఱితో పంక్తి భోజనములు చేసినవెషమును బురస్కరించుకొని, అకారణముగ బహిష్కారపత్రములను బంపి సంఘ సంతోషము గలుగజేసిన స్వామలవారే నిర్ణయించుటకు తగియుండురు. పాశ్చాత్యభాషాముగ్రంథి, నాగరకత వృద్ధిచెంది, మూఢాచార నిర్మూలముచే నిష్పడిపప్పుడు లెలయెత్తికొనుచుండిన యీ శతాబ్దమున ధర్మముపేట దురాచారమును, తిమ్మలమున సంఘపిడనమును సహించు మన మతగురువులచ్యులు మిక్కిలి విపరీతములుగ నున్నవి. నిష్కారణ విరోధముతో భాగ్యసజీవియ్యెయిండగా రెండవశ్రీని స్వీకరించి అత్తమామలను, నోరెఱుగియోబాలికను దుఃఖముపాలుచేసి, తెలిసికొని తెలియకా, పగ సాధింపజూచిన మనలక్ష్మీ నారాయణరావుగారిని, దైవదుర్విషాకముచే లభ్యమగు వైధ్యకృషికులకు గన్నీరుమున్నీరై వగను అనాధలైన విత్తంతువులనుద్ధరించి సంఘదురాచారములను మాన్సింప జూచుచున్న సంస్కారపక్షమును, లోకుల కండ్లయెదుట చిన్నబుచ్చి లేని పోని యంతరాయముల గల్పించి ముప్పతిప్పలు పెట్టుచున్న మన యాచార్యస్వామలకును, భేద మంతగా నుండదని తెలుపవలసి వచ్చినందులకు వగచుచున్నాడను బహుభార్యాస్వీకారము, అతివాద్యవివాహ ప్రోత్సాహము, నిరసనక వివాహాలంబనము రెంటిసంఘదురాచారములలో విలేఖనాద్వాయము ఉండము, సముద్రయానవిషేధము, శ్రీవిద్యానిరసము లంత సంఘదురాచారములే. హైందవార్యధర్మమునకు విరుద్ధమని గదా మన యాచార్యస్వామలు విలేఖనాద్వాయము చేసికొనిన వారితో భుజించివారిని బహిష్కరించి శాధనైట్ల తలచినది. నిష్కారణముగా నిరసనగలరు దుఃఖముపాలుచేసిన లక్ష్మీ నారాయణరావుగారి సాహసకృత్యమును మన మతధర్మమునకు విరుద్ధమైనదియే. ఈ లక్ష్మీ నారాయణరావుగారిని నేమనలో నెందరో బహుపతులను స్వీకరించుచున్నారు. తాని విలేఖనాద్వాయపక్షమును విధివిరాములు లేక ఖండించుచున్న యీ మతగురువులకు పీఠురాచారములగుటించి యొకమాట యొకను ఆడుటకు నోరాడకున్నయది. సంఘదురాచారములను నిర్మూలముచేయుట సహచారవరాయణులకు సహజధర్మమై యుండును గాని పక్షపాతబుద్ధితో, పూర్వాచారతత్వరతిచే తమ పక్షములో దురాచారములను కప్పిపుచ్చి మతాచారములలో భిన్నాభిప్రాయాలైన రెండవపక్షమువారి అంతరాత్మభోధికములగు గుర్యలను, నిరసింప జూచుట సహచారకృత్య మేమనెదము. టికిరి కానేరదు.

చెన్నపురి ఆంధ్ర మహాజన సభ

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

India Council Bill.

Second Reading.

LONDON, June 24.—In House of Lords to-day Lord Crewe announced that the second reading of the India Council Bill would be taken on 30th instant.

Meeting of Indians in London.

LONDON, June 24.—A meeting of the Indians was held to-day at the Caxton Hall. It was attended mainly by students. Sir Mancherjee Bhownagree presided. A resolution was passed expressing thanks to Lord Crewe for object of the new India Council Bill. It was urged that the Indian members should be not fewer than a third of the total and they should be elected directly by elected members of the Legislative Councils without the participation of the nominated non-official members. The meeting disapproved the preferential allowance of £ 600. As there was no distinction between the Indians and their colleagues.

Indignation at Canada.

The motion also recorded the profound indignation at the unenglish attitude of Canada and viewed with alarm similar actions to Canadians in British colonies. They were considered to strike at the very root of the Empire and the Meeting suggested that the Indian Government should adopt retaliatory measures.

Indian Emigration to Canada.

Mass Meetings Oppose.

Stringent Legislation Demanded.

LONDON, June 24.—VICTORIA.—An orderly mass-meeting of three thousand citizens passed the resolution that it was the universal opinion on the pacific coast of Canada, that the influx of Asiatics was detrimental to the best interests of the Dominion and urging that the passengers on board "Komagata Maru" be immediately deported, further that a stringent legislation been acted to prevent the admission of such immigrants in future.

The British Cabinet.

LONDON, June 25.—There have been several meetings of the cabinet recently. Last night Mr. Asquith conferred with Messrs. Redmond, Dillon, and O'Connor.

The Irish Home Rule.

The Amending Bill.

In the Lords last night Lord Crewe announced that the second reading of the Amending Bill would be taken on July 1st.

Assistance From America.

President of United Irish League in America has cabled Redmond that all money needed by the nationalists will be found.

House of Commons.

The Finance Bill Debate.

Lloyd George.

LONDON, June 25.—During the debate in the Commons on the Finance Bill, Lloyd George said that the Government did not propose to drop the proposals for the relief of local rates but that the grant to local authorities would be dependent on the establishment of a national system of valuation.

Austen Chamberlain.

Austen Chamberlain said there was no reason why relief should not be given this year except Lloyd George's determination to impose bad and unnecessary conditions.

Mr S. Walsh.

Mr. Stephen Walsh said that labourites were abstaining from voting because the time was long over due for the removal of taxes on food. The house adjourned.

Abolition of Sugar Duty.

In the course of Debate on Finance Bill Lloyd George said he would rejoice to abolish sugar duty, but it was impossible as it would involve an increase of two pence or more income in tax next year.

TELEGRAMS.

Indian Relief Bill.

The Committee Stage.

Amendment in Favour of 33 tax Rejected.

CAPETOWN.—Indians Relief Bill has reached the committee stage in the Senate. Mr. Winter moved an amendment in favour of retention of £ 3 tax. Sir Thomas Watt member of Government and Mr. Campbell Natal Sugar Planter opposed the amendment.

International Congress.

Of Tropical Agriculture.

LONDON, June 24.—At the international congress on the tropical agriculture to-day professor Dunstan urged that attention should be given to the education of Egyptians who were called upon to fill responsible agricultural position in the tropics. Education of such men was at present left to chance.

College in Ceylon.

There was a general agreement that the college of agriculture should be established in Ceylon. The funds required were £ 50000.

Should be Open to all.

Instruction should be open to all who produced the evidence of the preliminary requisite knowledge. Course should occupy a year and the cost of board, residence and instruction be about £ 150.

Synthetic Rubber.

Referring to the synthetic Rubber, Dunstan said that the moral of the Synthetic Indigo was that it was obvious that natural indigo would be killed, because little is nothing was done to improve or cheapen the production. He believed that the rubber planters fully realised this.

A Promising Cotton Field.

Regarding Cotton Asia Minor appeared to offer a promising field. With the development of cotton growing in Egypt, Sudan and Asia Minor, principal requirements of old world would be largely supplied within its own confines.

Postmen's Strike in Paris.

Resumed.

Only a small portion of the French Mails is arriving. Strike was resumed this morning and the men are demonstrating instead of working.

Work Resumed.

LONDON, June 24.—PARIS.—Postmen have resumed work. M. Thomson Minister of posts having promised to receive a deputation. Loss amounts already to a million francs.

Sale of Battleships.

WASHINGTON.—It is anticipated that the battleships sold to Greece will be transferred to that country in a week. "Idaho" is at present in the Mediterranean.

The French Loan.

PARIS.—The official loan of 32 million sterling will be issued at 91 and will bear interest at rate of three and a half per-cent.

English Admirals in Russia.

Rear Admiral Beatty and Captains of the squadron now in Russian waters were presented to the Tsar and Tsaritsa at Tsarskoye yesterday. They stayed to luncheon and attended the garden party given by the Grand Duke Cyril in the afternoon. A Banquet was given at the British Embassy in the evening.

Opening of the Kiel Canal.

LONDON, June 25.—Kaiser opened the enlarged Kiel canal yesterday. British warships joined German warships in firing salute as the imperial yacht "Hohenzollern" conveying His Majesty steamed off of the Kiel Bay from the new Gigantic Holtenau Lock which can accommodate the biggest dreadnoughts.

Turko-Persian Boundary.

Telegrams from Tiflis announced that the international commission for the delimitation of southern half of the Turco-Persian frontier has successfully concluded its labours.

Anglo-Persian Oil Company.

Its Privileges in Turkey.

Replying to a question in House of Commons, Mr. Churchill admitted that certain wells of the Anglo-Persian

TELEGRAMS.

Oil Company were in the Turkish territory but pointed out that Company's rights in the transferred territory had been adequately safeguarded and additional privilege had been acquired of being able to construct pipelines through the Ottoman territory to the sea. Prospective development however of the sources of admiralty supplies was in Southern Persia especially in the British Sphere and Island.

Vice Chairman's Letter to the Times.

The Vice Chairman of the Anglo-Persian Oil Company has a letter in the Times regarding the Government protection of the wells and pipelines. He says that the effects of the territories in which the groups of wells are situated have been given shares in subsidiary companies and the dividends of these companies depend on the success of the oil industry. He adds that the companies are not savages but highly educated and polished gentlemen who are concerned with their own interests and most likely to watch the value of their own shares.

International Rubber Exhibition.

LONDON, June 24.

Prince Arthur of Connaught to-day opened the Fourth International Rubber Exhibition. A number of distinguished persons were present including Mr. Harcourt Pitt, four Governments were officially represented. In the course of the speech Prince Arthur said that he thought it would not be far from the mark to say that in due course rubber would be as profitable a production as gold. Mr. Harcourt said that in rubber ports from the Straits and Ceylon in 1913 reached the extraordinary total of 7,000,000 pounds valued at £ 11,000,000. Production of first six months of 1914 indicated that the total was likely to exceed anything before. Exceptionally interesting exhibits are being shown at the Exhibition showing the progress of the industry during the past three years including a writing-room with furniture made exclusively of rubber, a Tennis Court of plantation rubber on which exhibition matches are played and a section of a rubber road. Sir Henry Blake president of the exhibition expressed the opinion that roads sooner or later would be paved with rubber.

Abdication.

LONDON, June 24.—BELGRADE.—The King has abdicated in favour of the Crown Prince for reasons of health.

King Peter's Proclamation.

King Peter has issued a proclamation stating that owing to illness he has appointed Crown Prince to be regent. This proclamation was a striking proof indicating King's abdication. King has gone to Agram for a course of baths.

The Alexandra Day.

Grand Celebration.

20,000 Rose Sellers.

The Alexandra Day was celebrated by the selling of Alexandra roses in streets. There were twenty thousand rose-sellers and in white in London alone. They included Lady Mayress and many ladies of title. Queen Alexandra drove round London and was loudly cheered.

King and Queen.

At Nottingham.

The King and Queen received a warm-hearted welcome when visiting the industrial centres of Nottingham to-day.

Liner Gothland.

Captain and Crew's Gallant Behaviour.

The Captain and Crew of Gothland were gallantly rescued passengers and that they acted bravely out in the most gallant manner.

Amalgamation of Steamer Companies Confirmed.

At an extraordinary general meeting of the P. & O. and Oriental Steam Navigation Company the amalgamation with British India Company was confirmed.

Record Flight by a German.

German aviator L. Schindler made a record flight at Johann that this is the highest record yet reached.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(From Our Own Correspondents.)

Bombay Municipal Commissioner.

Corporation Members' Appreciation.

BOMBAY, June 24.—The good record which invariably exists between the Bombay Municipal Corporation and the Municipal Commissioner has never been more apparent than during the past several months, during which Mr. H. B. Clayton, F.C.S., has been acting Commissioner during Mr. P. R. Cadeil's absence on leave. Mr. Cadeil returns to Bombay by Friday's Mail Steamer, and Mr. Clayton is being entertained at a dinner to-night at the Oriental Club by the members of the Corporation. He was to-day for the last time present at a meeting of the Municipal Standing Committee, when several members expressed regret that his term of office was expiring and warmly praised his acting Commissionership (particularly in enforcing the new milk trade by-laws without having an outbreak of trouble) and hoped that he would presently return as permanent Municipal Commissioner.

Boys Drowned.

SECUNDERABAD, June 25.—The bodies of the two band boys named Anthony and Savell, 3rd Waddajabad L.I. were recovered from the pierquet tank Secunderabad yesterday. After King's Birthday Parade on Monday they went to swim and it is surmised that Savell who could not swim got out of depth and Anthony went to save him but both were drowned in the struggle. A verdict of accidental drowning was recorded.

Pilgrimage to Basra.

Resumption of Traffic.

BOMBAY, June 24.—A Bombay Government Press Note states—The political Resident Bagdad, wired on the 10th that medical inspection on arrivals from Basra is withdrawn by the Sanitary Board Constantinople since 2nd June and there is no objection to resumption of the pilgrim traffic grant of passports to pilgrims and others proceeding to Basra has been resumed.

Credit Bank.

Trial of Late Manager

BOMBAY, June 24.—The trial of Jaffer Jossai, late manager of the Credit Bank, now in liquidation, will be up for disposal at the next Criminal Sessions of the High Court commencing on the 4th July. Probably Mr. J. J. Norton, who is now engaged in a murder case at Belgaum, will defend Jaffer Jossai.

The Hindustan Bank.

Managing Directors' Appeal Dismissed

LAHORE, June 24.—Justice Rattray yesterday passed orders dismissing the appeal preferred by the Managing Directors of the Hindustan Bank and a few others against the order winding up of the Bank passed by the Hon. Mr. Justice Special District Judge Multan.

Death of a Distinguished Indian.

Hon. Ganga Prasad Varma

LUCKNOW, June 24.—The death of a noted lawyer and politician, Hon. Ganga Prasad Varma, Member of the U.P. Legislative Council and one of the foremost citizens of Lucknow, was announced with the Municipal Board for nearly a quarter of a century and was the Editor of the 'Lal Bahadur' at Lucknow.

Reference in Oudh Chief Court.

Courts, Offices and Bazaars Closed

LUCKNOW, June 25.—References were made in the Court of the Judicial Commissioner yesterday to the death of the Hon. Mr. Banadur Ganga Prasad Varma and Courts, public offices and bazaars were closed as mark of respect to the memory of the deceased.

The Aligarh College.

Lieut. Governor's Visit.

ALIGARH, June 25.—Lieut. Governor, United Provinces, as patron of the college will visit Aligarh University from July 15th to 16th to discuss with trustees

TELEGRAMS.

the complications which have recently arisen regarding the Shaan question to the Government's special building grant.

The Bikabganj Gurdwara.

Sikh Shrine on the Site of New Delhi

LAHORE, June 25.—A press communique has been published in Lahore on the subject of the Bikabganj Gurdwara as the Sikh shrine on the site of new Delhi is called about the nature of which the British authorities at Delhi have been in communication with the leaders of the Sikh community. It gives particulars of what has occurred in this connection which is much as has already transpired in the press and concludes as follows:—It will be generally acknowledged that the chief Khalsa Dewan and the representative meeting of the 3rd May have dealt with the question in an eminently reasonable and responsible manner. The Dewan had to face and will no doubt still have to face some opposition from a band of extremists who advanced the contention that any alteration of the outer enclosure was an act of sacrilege. The contention was untenable, for it was not pretended that the outer enclosure had ever been served or utilised for religious purposes but the prompt acceptance of the resolutions of the meeting of the 3rd May should suffice to remove any further excuse for a station and convince the Sikhs generally that Government had no intention of impairing the dignity of the shrine. On the contrary the net result will be no small gain to the Gurdwara. The piety of the Sikhs will no doubt see to it that the shrine itself will be embellished in a manner fitting its position. It will stand in the midst of an enclosure bounded by two main roads instead of in the corner of the present unsightly compound and the finances of the institution will profit from the fact that the Government has agreed to assign to it an area of canal land equal to the agricultural lands purchased for its use by the Hind Durbar which it has been now necessary to acquire for the purpose of the new capital.

Murder of Sadhu.

KOTAH, June 24.—The Trial opened here to-day in which three accused Kesri Singh Jaghirdar, Hiralal Kayasth and Tribenidas alias Laheri are charged with murder of Patey Ram Sadhu of Jodhpur in 1912, the offence being alleged to be political and similar to that in Arrah case. Two accused Lachmilal and Ramkaran have received pardon as approvers and Jorawarsingh is absconding. Mr. Armstrong, Superintendent Delhi C.I.D., said that he first heard of the present murder in March 1914 while investigating Arrah murder. While enquiries were being made at Jodhpur it was ascertained that a wealthy Sadhu had been missing since 1912 and that Kesri Singh and Ramkaran were suspected of his murder. On 12th May the latter made statement to witness stating that Patey had been inveigled from Jodhpur to Kotah and murdered at Rajput boarding house which was then empty. The body was then buried under a tree in a cave, but the bones were removed and cremated some months later. Tribenidas after giving evidence at Arrah was brought to Jodhpur and arrested. Witness stated that the accused's movements had been traced. Copies of notes contained the names of Pandit Bissen Dutt and others. A diary discovered showed that Bissen Dutt was at Kotah on 8th December 1912 when the Sadhu's bones were alleged to have been removed by Bissen, Jorawar and Lachmilal.

After evidence of an Indian Doctor practising privately the case was adjourned.

Robbery and Murder.

CUTTACK, June 24.—The Houghly district police are enquiring into a case of robbery with double murder recently committed at Beru in the jurisdiction of Cuttack police station. It is reported that a gang of robbers broke into a house and killed a woman named Khroda and a Bengali youth named Tarapado before they could raise an alarm. The robbers then looted some jewellery and cash and decamped without being detected.

Two more Dacoities.

In Backergunge.

Two more serious dacoities are reported to have been recently committed in the Backergunge and Murshidabad districts of Bengal. A Gang of 20 Mahomedans raided the house of a Mahomedan named Panai residing in Dhandak village. The dacoits looted the house and carried off Rs. 4,000 in cash and jewellery. In the second case a mixed gang of Hindus and Mahomedans raided the house

of Rahim Sheik of Oodaychandpore in the Midnapore district. The first act of the gang was to take possession of a double-barrelled gun lying in the house. After making their position secure the dacoits assaulted the inmates, ransacked the house and looted property valued at Rs. 2,000. No arrest is reported to have been made in either of the cases.

Explosives in a Dispensary.

A Suspicious Find Explained.

CALCUTTA, June 24.—In connection with the suspicious find of explosives in a dispensary at No. 45, Ahmerst Street, the Police made enquiries and found that it consisted of a canister containing smokeless powder. The Police consider that the canister was probably left inadvertently by a patient who had called to consult the doctor.

Railway Breeches.

Owing to Storm.

KRUDA ROAD, June 24.—Owing to a cyclonic storm with heavy rain the line between Palasa and Berhampore on the East Coast section of B.N. line is reported unsafe for the passage of trains. No. 3 Down Madras Mail and No. 91 Down passenger are detained between the unsafe sections. Relief train with officials has proceeded to the site. Probably there will be detention of traffic for twelve hours.

Theft in Kidderpore Docks.

Valuable Stores Stolen

CALCUTTA, June 24.—A theft of some magnitude was reported to have occurred at No. 7 shed at the Kidderpore Docks last Sunday night, and by a strange coincidence No. 7 Jetty on Strand Road was almost simultaneously being ransacked by a gang of thieves. The jetty was full of import cargo, and the place to-day presented a scene of disorder. Scores of packages containing toilette requisites, including expensive soaps, cigarettes, piece goods, liquor and other valuables had been broached and large quantities of goods removed from each one of them. The storeroom was entered by cutting out a portion of the wire netting and valuable packages have, it is said, been removed.

Obituary.

Deaths are announced of Raja Harikishan Bahadur, aged father of Maharaj Sir Kishen Prasad, ex-minister Hyderabad, and Moulvi Abdul Cuffoor, late Judge of the High Court.

Short Telegraphic News.

About 50,000 pilgrims started last week via the Bengal-Nagpur Railway for Puri to attend the Jagannath Car festival, which starts to-day.

The Government of India have, in the absence of any direct heir of the Maharaj of Jaisalmer, sanctioned the succession of Jowahir Singh, the adopted son of Man Singh senior, member of the ruling family.

The Secretary of State has approved of the deputation of Sir Charles Stewart Wilson, late Director-General of Posts and Telegraphs, India, and Mr. G. R. Clarke, Deputy Director-General, as representatives of India at the International Postal Conference to be held at Madrid in September next. They will be accompanied by Mr. Hamilton, Personal Assistant to the Director-General, as Secretary.

ALLAHABAD, June 24.—Sir Henry Burt of Railway Board will pay a visit to Madras in July.

ALLAHABAD, June 24.—The Maharajah of Bikaner will pay a short visit to Simla arriving on the 13th July.

In regard to the recent correspondence, relative to the ill treatment of ponies of Kashmiri Tonga road, it is understood that the postal authorities recently deputed an official to investigate the matter. His report is a favourable one and he suggests that the ill treatment has greatly been exaggerated. Between Srinagar and Topa stage he inspected the 221 ponies distributed over 21 stages. Two he found to be lame and six suffering from girth galls but with the remainder he was satisfied.

క ప హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపచు దగ్గు. శ్వాస కోశముల సూక్ష్మ నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ సము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ప హ రి చూ ర్ణ ము.

చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బీల మందు గలది) 1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ చూర్ణము వనమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కానపీసన, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట నుంచిది.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా స్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుబాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ హ బి మా త్ర లు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బంక విరేచనములు, జిగట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

మూ ల శం క కు త్రై ల ము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇదివైత్యకోశపు మందతవలన(Torpid liver,) గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

గ జ్జి కి త్రై ల ము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-3-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేషబాధను గలిగించుచున్నది. ఈత్రైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

కు ప్టు కు త్రై ల ము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈత్రైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుప్పలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలులు, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ బెరుగఁ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బాంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 9, జహంగీరు వీధి, చెన్నపట్టణము.

అ మృ తాం జ న ము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమావృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బాంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరు వీధి, చెన్నపట్టణము.

వ జ్ర గు లి క లు.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు, నరపటుత్వమును కారణములు రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధియనువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును దీనివలన శుక్ల నష్టము, స్థలనష్టము, శక్తిలేకుండుట, అగ్నిమాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును వైజబ్బులకు వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువంటివి

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

పండ్ల పాడి.

పంటినెప్పులకు దివ్యోషధము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగిఉన్నది డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

సు ఖి భో గి త్రై ల ము.

అన్ని విధముల ప్రణములకును, కొనుకు పుండ్లకును ఈ త్రైలము ఉపయోగించును. ఈత్రైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను ఘాతమును.

డబ్బీ 1-కి రూ 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అమృతాంజనము డిపో,

నెం. 9, జహంగీరు వీధి,

బాల్టిపుర్, మద్రాసు.

జ్వ ర హ రి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0.

జ్వరము శరీరమునందు రక్తజ్వరము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమార్పువలనను దేహమునకు గాని వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలిపురాజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదిగములు సేవించిన శరీరమయధాక్కిలినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫేరిరోడ్డు, బాంబాయి.

బాంబాయి.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మానవ మాయించి కలంకించు సామానులన్నియు కుచ్చీలుగా మారుచు నొకప్పుడు. చెన్నపట్టణములో మాకంఠె చవుకగా నమ్మువారు లేరు.

మచిత కుచ్చీ	1-కి	1-2-0
కాకాన కుచ్చీ సానా	"	2-2-0
డిటో చేరంబులది	"	3-12-0
ఇంపుమచె నుంచము కాకాన లది సింగిల్	"	10-0-0
డిటో స్పిరింగుది	"	13-8-0
మట్టరకం స్పిరింగు	"	12-0-0
స్పిరింగుతో టాపు సయిముగల ఇంపుమచెము	"	16-8-0

(సింగిలు)

బీరువలు 8x4 అడుగులు	17-0-0
డిటో 5x8 1/2 23-0-0	డిటో మేలుకం 30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ పేముది	8-8-0
క్యాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.	

పి. ఎస్. పొన్నుస్వామి పిల్లే అందుసన్

కాల్ కట్ మేకర్సు 41/42 రాటక్ బహదూర్, మదరాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

మనమును 600 లు ఖర్చునైతిమనకు ఒక కాక్
యన్-ప్రెస్ మెషిన్ ఒక ప్రవర్తనమునకు నెలపడే ఫీలుములు
కొనివలెను. వాటితో వేలవలె ఆదాయములు. ఆసంగతు
లన్నియును మెషిన్ కొనుపానికి ఒక ప్రాంతలో ఉచితముగా
కాక్-యన్-ప్రెస్ ఖాతావంతులగుటకు యంతిమమించిన
గుప్తమును మరలేదు. పూర్వసంగతుల క్యాటలాగును
చూచిన తరువాత మీకే తెలియవలదు. ఆలోచించకండి.
త్వీకృతము. కాక్-నేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ,
హ్యూడ్సన్ నెం. 21, వెడ్డెస్డీ లిమిటెడ్, (మదరాసు)
ప్రాంత:—ఉర్దూ, గంజాం జిల్లా.

తెలుమందు.

తెలుకాటునలన అపాయములేదు గాని విశేష
బాధగలదు. తెలుకాటు విషము నెత్తుకులో
ప్రవేశించెను. బాధనలములవెంట పెద్దనరముదగ్గర
నుండి లాగుని ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును
మొద్దగునటల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావ
కము ననకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాలు
గలిగి నితీవలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను
రబ్బరు బిరడాగల సీసాలో మందు పోయబడినది.
కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ
మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక
నితరులకు పుణ్యము గట్టకొనవచ్చును. ప్రతియింట
నుండదగినది.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

అమృతాంజనం డిపో,
నెం. 9 జహంగీరు వీధి, మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

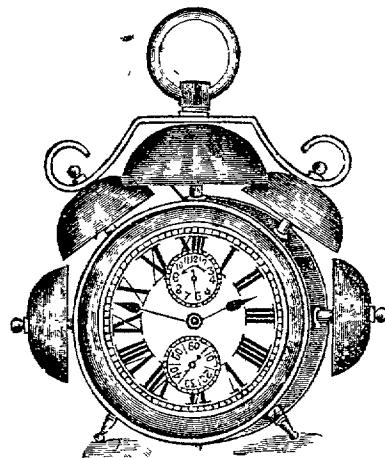
ఇది సంజీవవంటి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వి
కుల ఆతిరహస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన
వలయునన్న రాత్రి పడుండబోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస
కత్తము పోగొట్టుటకు యంతిమమించినది తేదు. జన్మేంద్రియ
దుర్బిణియోగముచేతను మాత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి
ఆనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును
శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును
కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట
నాశము చేయుటలో సంజీవవంటిది “సర్వజీవన్” ఇది
శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నువ్వయో
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి
మిగుల బలమును ఆయుర్యైషియుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.

16కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

విదు బెల్లులుగల అలారం టయంపీసు.

ఇదేమాదిరిగడి
యారమును మేమి
దివజులో రప్పించి
నాలుగు రూపా
యలకే ధర పంపు
చుంటిమి అదే
మాదిరి యిచ్చుడు
ను పేదసాదలకుప
యోగించునటుల
నాలుగు రూపా
యలకే కావలసిన
వారికిపంపెదము.

ఈ చిత్రమునందుండు వలె ఈ గడియారమునకు విదు
అలారంబెల్లులు ప్రక్కన ఆమర్చియుండెను. మనమెన్ని గంట
లకు మేల్కొన్నవలయునో యన్నే గంటలకు నీ అలారములు
అయిదు నొక పేసమయమునందు చెవులకింపయినధ్వనితో మ్రోగి
నిద్రుల లేపజాలను. ఆశ్చర్యముల కాశ్చర్యమిది. ప్రతివారను
కొని యానందింపదగినది. 4-0-0.

చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ,
రహల్-పెట్టె నెం. 167, వరదాస్. ఇ.

ఈపంచలు కొనుపానికి వీటితో పంచ 1-కి అత్తలరాప్ప
టమున కొర్రనికొడండ ప్రలాపము ఇను నూతన గ్రంథ
మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.

మంచినమయము! వేనవేలు కర్చుపడినవి!! వెనుకదొరకవు!!
మేలైన జపాక పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గలమేలైనఅను
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనం
దముకొరకు తెప్పించి వికయించినని
పోగా మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ,
ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళువర్షం

ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాసునీయమైనట్టివి. త్వరపడెడు.
గిల్ల మారనిదివిన్ని ౨౪ మార తెదలప్పుల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0

డిటా తెదపంచలు కొనుపానికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.
టి. సీతారామ మొదలియారె,
3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక పత్రికమున ప్రక్రియలు ప్రభల
శ్రీరామశాస్త్రిగారు మున్నగువారు. సంచారము
జేయుచున్నారు గాన వారల నాదరించి పత్రికకు
తగిన సహాయమునుజేసి పత్రిక నాదరించుటకు
దత్తమండలములోని మహాజనులు పాక్షితులు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, భద్రా
పాస్టాక్షు నెం. 212, మ

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్

మంచికాగితము ! శుద్ధపత్రి !! చక్కని అచ్చు !!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.
వలయువారు అరణా చీటిని సంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నోవులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.
చక్కనిచిట్టితోసహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం.	పండ్లపొడి.	మోహినీతైలం.
వెల డబ్బీ 1కి 0-6-0	వెల డబ్బీ 1కి 0-2-0	5. తులముల నూనెగల
డజను 1కి 3-8-0	డజను 1కి 1-2-0	సీసా 1కి 0-12-0

పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
అమృతాంజనం డిపో,
నెం. 9. జహంగీరువీధి, మదరాసు.

మందుల కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.
అమృతాంజనం డిపో,
109, ప్రెసిడెంట్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్ర పటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.
కొరువారు వెంటనే వాసు కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, జాట్లబుక్, మదరాసు.

సు పీ రి య క్ లీ వర్ జ్యూ యెల్లు వాచ్.

మంచినమయము! వేనవేలు కర్చుపడినవి!! వెనుకదొరకవు!!

వాచకులారా! మాచే తయారు చేయబడిన సుపీరియర్ లీవర్ గడియారమును ఒకపర్యాయము పరిశీం
చండి. మనకెన్నింటిలో అనేకదినములుగా యెడతెనక వ్యాపారము చేయుచుండు కొందరు మాస్తే హితులు మా కం
పెనీ వేసర్లలో లీవర్ గడియారముగాను తక్కువ ధరలో నొక గడియారము తయారుచేయమని ప్రార్థించుటచే
నామకంపెనీయే మనకెన్నడంటి మేము
సీమల ఆర్పిచ్చి లక్షల
రూపాయలములు ప్రతిగడియారము
దీనియందు సుపీరియర్ లీవర్ గడియార
యొక మాకెంతైన ప్రభావితమైనది సుపీ
రియర్ లీవర్ కంపెనీ మదరాసు, ఆసి
యాను ఓషియానో ముగ్గించి, చక్కముల
క్యాసులకుచుండు డెడ్లములకు కేంపులు
చెప్పించి అందలి సామానులు యావత్తున్న
దృవముగా చేయించి రప్పించి యున్నా
ము. ఇంగ్లీషులో (సుపీరియర్) అనగా
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పాస్టాక్షు నెం 167, మదరాస్, ఇ అని వ్రాయుడు.